

**SOSYAL PSİKOLOJİ POLİTİKA
BAĞLANTILARI VE TOPLUMLARIN
SİYASİ TERCİHLERİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

DR.UFUK YILMAZ

E-ISBN:978-625-99532-1-2

**İMEVA
E-KİTAP-2023**

SOSYAL PSİKOLOJİ POLİTİKA BAĞLANTILARI VE TOPLUMLARIN SİYASİ TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

**YAZAR
DR.UFUK YILMAZ**

**EDİTÖR
DOÇ.DR. YILDIRIM B DELDAL**

**İMEVA KİTAPLARI
2023**

KİTAP BİLGİLERİ

SOSYAL PSİKOLOJİ POLİTİKA BAĞLANTILARI VE TOPLUMLARIN SİYASİ TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Bu eser, Kültür ve Turizm Bakanlığın E kitap yönetmeliğine göre tescillenmiş olup akademik amaçlı bir kitaptır.

Kitabın Yazarı: Dr. Ufuk YILMAZ

Kitabın Editörü: Doç.Dr.Yıldırım B DELDAL

E-ISBN: 978-625-99532-1-2

1.E-Baskı, 2023, İstanbul

Kapak/Sayfa Tasarımı: Dr. Ufuk YILMAZ.

Yayına Hazırlayan: Doç.Dr.Yıldırım B DELDAL

© **2023 Yayınevi:** İstanbul Medisosyal Eğitim ve Araştırma Yayıncılık/İstanbul

Kitap Yayımcısı: Doç.Dr.Yıldırım B DELDAL

www.istanbulmedisosyal.com.tr

istanbulmedisosyal@gmail.com

Basım: E-Kitap

İMEVA KİTAPLARI

TEŞEKKÜR

Bu kitabın tamamlanmasında emeği geçen herkese minnettarlığımı ifade etmek isterim. Bu yolculukta beni destekleyen ve cesaret veren her bir kişiye teŗekkür etmek istiyorum.

Öncelikle, İstanbul Medisosal Eğitim ve Araştırma Yayıncılığa, Editörüm Assoc. Prof. Dr. Yıldırım Bayezit DELDAL’a ve tüm yayın ekibine çalışmalarımı şekillendirdikleri ve bu kitabı hayata geçirmeme yardımcı oldukları için teŗekkür ederim.

Aileme bu yolculukta benim yanımda oldukları, destek ve anlayışları için sonsuz teŗekkürlerimi sunarım.

Eserin olgunlaşma sürecinde fikirleriyle rehberlik eden Yıldırım hocama özel bir teŗekkür etmek istiyorum. Sizlerin katkıları bu kitabın kalitesine büyük katkı sağladı.

Dr. Ufuk YILMAZ

YAZAR HAKKINDA

Dr. Ufuk YILMAZ, Sivas doğumlu olup ilk, orta ve lise öğrenimini Ankara’da tamamlamıştır. İstanbul Okan Üniversitesi Radyo Televizyon bölümünden başarı ile bitirmiş olup, Anadolu Üniversitesi’nde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Lisans mezunudur. Yüksek lisansını Amerika Birleşik Devletleri’nde University Of Northwest tamamladı ve doktora eğitimini İngiltere’deki St.Clements Üniversitesi’nde Sosyal Psikoloji alanında tezini vererek doktor unvanını almıştır..

Anadolu Üniversitesi’nde siyasal İletişim eğitimi alarak siyasal İletişim uzmanı olarak çalışmalar yapmıştır. Sağlık ve Turizm sektöründe iş hayatına devam etmiş ve bazı kamu iştiraklerinde çalışmış ve danışmanlık hizmeti sunmuştur. Türkiye’nin sağlık turizmi alanında tanıtımını

yapmak amacıyla yurt içi ve yurt dışında birçok çalıştay, seminer ve fuarlara katılmıştır. Yazar bazı spor kulübünün ve derneklerin kuruculuğunu üstlenmiş ve sivil toplum kuruluşları çalışmalarına katkı sağlamıştır.

Ufuk Yılmaz, İyi bir eğitim geçmişi ve iş deneyimine sahip olup, sağlık, turizm ve siyasal iletişim alanlarında uzmanlaşmıştır.

AKADEMİK BAZI ÇALIŞMALARI

- Sanayileşmenin Endüstri İlişkilerine Etkisi Ve Siyasallaşma Yüksek Lisans Tezi/ Üiversity Of Northwest/2021/Amerika Birleşik Devletleri.
- Ufuk YILMAZ, Uluslararası Makale-Current Science Journal /The Effects Of Industrialization On Industrial Relations And Politicalization/July 2021.
- Ufuk YILMAZ, Uluslararası Makale-Current Science Journal / Academic Perspective On Factors Affecting Political Preferences Of Societies/August 2023.
- Ufuk YILMAZ, Uluslararası Makale-Current Science Journal/ Academic Review Of Social Psychology and Policy Connections/August 2023.

- Ufuk YILMAZ-Ankara Eğitim ve Araştırma Sosyal Bilimler Dergisi/ Ulusal Makale/ Kişilik Teorileri ve Bilimsel Yaklaşımların Karşılaştırılması, E-Issn:3023-4603 Doi No: 10.5281/zenodo.10042095 Cilt:1 Sayı:1 Yıl:2023 Ss.82-128
- Ufuk YILMAZ- Ankara Eğitim ve Araştırma Sosyal Bilimler Dergisi/ Ulusal Makale, (0-18) Yaş Arası Çocuklarda Davranış Sorunlarının Başlıca Nedenleri, E-Issn:3023-4603 Doi No: 10.5281/zenodo.10042095 Cilt:1 Sayı:1 Yıl:2023, Ss.206-211

ALDIĞI AKADEMİK GÖREVLER

- St Clements Üniversitesi/Akademik Doktora Çalışması.
- Ankara Eğitim ve Araştırma Sosyal Bilimler Dergisi/ Yazar ve Yayın Kurulu Üyesi- Editör.2023
- İstanbul Medisosal Eğitim ve Araştırma Sağlık Bilimleri Dergisi. Yazar ve Yayın Kurulu Üyesi- Editör.2023

ÖZET

Siyasi fenomenlerin analizinde sosyal psikolojinin nasıl kullanılabileceğine ilişkin çalışma, siyaset psikolojisi olarak bilinen akademik alanın merkezinde yer alır. Sears, Huddy ve Jervis (2003), sayfa 3'e göre siyaset psikolojisinin tanımı şu şekildedir: "insan psikolojisi hakkında bilinenlerin siyaset çalışmalarına uygulanması." Sosyal psikoloji, siyaset bilimi alanında yürütülen araştırmalar için psikolojinin diğer dallarından çok daha önemli bir hareket noktası olmuştur.

Aslına bakılırsa, sosyal psikolojinin bulguları, genel halkın siyasi davranışlarının yanı sıra siyasi elitlerin araştırılmasında da son derece önemli olmuştur. Siyasi sosyalleşme, kamuoyu, oy verme davranışı, kolektif siyasi eylem, ideoloji, önyargı, siyasi kampanyalar, başkanlık performansı, politika oluşturma, çatışma çözümü, terörizm ve soykırım, sonuç olarak incelenen birçok konudan sadece birkaçıdır (bkz. Jost ve Sidanius, 2004).

ABSTRACT

The study of how social psychology can be used to analyze political phenomena is central to the academic field known as political psychology. According to Sears, Huddy and Jervis (2003), page 3, the definition of political psychology is: "the application of what is known about human psychology to the study of politics." Social psychology has been a more important starting point for research in political science than any other branch of psychology.

In fact, the findings of social psychology have been extremely important in the study of political behavior of the general public as well as political elites. Political socialization, public opinion, voting behavior, collective political action, ideology, prejudice, political campaigns, presidential performance, policy making, conflict resolution, terrorism and genocide are just a few of the many topics that have been studied as a result (see Jost and Sidanius, 2004).

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜRLER.....	I
YAZAR HAKKINDA.....	II
AKADEMİK BAZI ÇALIŞMALARI.....	III
ALDIĞI AKADEMİK GÖREVLER.....	IV
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
İÇİNDEKİLER.....	VIII

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ.....	1
--------------	---

İKİNCİ BÖLÜM

2.SİYASETTE LİDERLİK	5
2.1.Findings Kavramı.....	13
2.2.Argument	16
2.3.Gurup Düşüncesi.....	17
2.4.Gerekçeli Eylem Teorisi.....	24
2.5.İdeoloji.....	33
2.6.Conclusioni.....	42

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.TOPLUMLARIN SİYASİ TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER.....	46
3.1.Araştırmalar.....	49
3.2.Siyasi Katılım.....	51

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.SİYASİ KATILIM BAĞLAMINDA TEORİ.....	54
4.1.Siyasal Bilgi Yeterliliği ve Siyasi Katılım Arasındaki İlişki.....	57
4.2.Siyasi Çıkar ve Siyasi Katılım Arasındaki Bağlantı.....	58
4.3.Ray ve Diğerlerine Göre Topluluk Katılımı ile Algılanan Özgünlük Arasındaki Bağlantı.....	61
4.4.Argüment.....	63
4.5.Siyasal Katılım Kavramının Üzerinde Kararlaştırılan Tanım.....	68
4.6.Siyasete Katılım ve Ailenin Etkisi.....	79

BEŞİNCİ BÖLÜM

1.KİTABIN ÖNEMİ.....	81
5.1.Bu Kitaptan Elde Edilen Sonuçlar	82
KAYNAKÇA.....	86

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Giriş

Siyasi fenomenlerin analizinde sosyal psikolojinin nasıl kullanılabileceğine ilişkin çalışma, siyaset psikolojisi olarak bilinen akademik alanın merkezinde yer alır. Sears, Huddy ve Jervis (2003) göre siyaset psikolojisinin tanımı şu şekildedir: "insan psikolojisi hakkında bilinenlerin siyaset çalışmalarına uygulanması." Sosyal psikoloji, siyaset bilimi alanında yürütülen araştırmalar için psikolojinin diğer dallarından çok daha önemli bir hareket noktası olmuştur. Aslına bakılırsa, sosyal psikolojinin bulguları, genel halkın siyasi davranışlarının yanı sıra siyasi elitlerin araştırılmasında da son derece önemli olmuştur. Siyasi sosyalleşme, kamuoyu, oy verme davranışı, kolektif siyasi eylem, ideoloji, önyargı, siyasi kampanyalar, başkanlık performansı, politika oluşturma, çatışma çözümü, terörizm ve soykırım, sonuç olarak incelenen bir çok konudan sadece birkaçıdır¹

¹Jost ve Sidanius, 2004

İrksal önyargı, zayıf seçmen katılımı ve siyasi şiddet gibi istenmeyen görülen siyasi tutumları ve siyasi davranışları değiştirmek için çaba sarf edilmiş ve bu çabalarda bu temalarla ilgili birçok anlayıştan yararlanılmıştır. Stanley Milgram'ın 1974'te yaptığı itaat deneyi bunun bilinen bir örneğidir. Katılımcılardan diğer katılımcılara yüksek voltajlı elektrik şoku vermelerinin istendiği bir öğrenme deneyinin kendi başına siyasetle hiçbir ilgisi yoktur.

Ancak bireylerin çoğunluğunun bir otorite (bu örnekte deneyci) tarafından talep edildiğinde uyması gibi ortaya çıkan temel ilkeler, kamu çalışanlarının siyasi liderlere bağlılığı gibi siyasi davranışları anlamak için gereklidir. Bu farkındalıklar, örneğin Holokost'taki korkunç olayların nasıl meydana gelmiş olabileceğini açıklamaya yardımcı oluyor.

İkinci tür çalışma, araştırmalarının amacı olarak dikkatlerini siyasi konulara odaklamayı seçen psikologlar tarafından yürütülen araştırmalardan oluşur.²

² Taber ve Lodge, 2006

Bunun bir örneği Ajzen ve Fishbein'in (1980) gerekçeli eylem fikri üzerine olan ve aşağıda daha detaylı tartışılan çalışmalarında bulunabilir.

Teorilerini pratiğe dökerken üzerinde yoğunlaştıkları alanlardan biri de insanların oy verme davranışlarıydı. Ajzen ve Fishbein'in niyeti siyasi olayları kendi başlarına açıklamak değildi. Fikirlerini çeşitli bağlamlarda test edebilirlerdi; politika bu bağlamlardan yalnızca biriydi. Bu nedenle yaptıkları çalışma, öncelikli odak noktalarının özellikle siyasi olayları anlamak olmamasına rağmen siyasete uygulanan psikolojik teorilerden oluşan ikinci kategorinin harika bir örneğidir. Siyasi olaylara odaklanan ancak siyaset dışındaki bağlamlarda da uygulanabilirliği olan çalışmalar siyaset bilimi araştırmalarının üçüncü kategorisini oluşturur. Politikada güdülenmiş akıl yürütme üzerine yapılan araştırma bu ilkenin mükemmel bir örneğidir. Politikada güdülenmiş akıl yürütme, bireylerin yeni edindikleri bilgileri mevcut bakış açılarıyla bütünleştirmelerini önermektedir

Teori her ne kadar politik konular üzerinden çerçevelenmiş olsa da anlattığı psikolojik süreçler siyaset

dışındaki yaşam alanlarında da mevcuttur. Politik psikoloji alanındaki dördüncü çalışma kategorisine "gerçekten" politik araştırma adı verilmektedir

Bu sınıflandırma, çalışmanın yalnızca siyasi konulara odaklandığını ve bulguların başka hiçbir ortamda yorumlanamayacağını göstermektedir. Metodoloji

İdeolojiler ve değerler arasındaki bağlantının incelenmesi bu alana mükemmel bir katkı sağlamaktadır. Kökleri siyasete dayanan kavramlar, "sol" ve "sağ" gibi ideolojik tanımlayıcıları içerir.

Bu, politik psikolojinin, geniş psikolojik ilkelerin siyaset çalışmalarına basit bir şekilde uygulanmasından daha fazlası olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak, politik psikoloji alanı öncelikle ve özellikle politik konuları ele alan teorilerin geliştirilmesine odaklanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. Siyasette Liderlik

Tarih boyunca, bireysel siyasi liderlerin önemli katkılarda bulunduğu birçok örnek olmuştur. Başkalarının üst pozisyonlarda yer alması durumunda ne olacağını kesin olarak bilmek imkânsız olsa da işlerin farklı gideceğinden şüphelenmek için güçlü nedenler vardır.

Ne olacağını kesin olarak tahmin etmenin imkânsız olmasına rağmen bu böyledir. Bunun iyi bir örneği, Mikhail Gorbaçov'un Sovyetler Birliği'nin yeniden yapılanmasında oynadığı roldür; bu, sonuçta Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve komünist hükümetin devrilmesiyle sonuçlandı. Kişiliği büyük olasılıkla hem ekonomi hem de hükümet reformlarını içeren glasnost ve perestroyka politikalarının geliştirilmesinde rol oynayan sayısız unsurdan biriydi.

Onun yeni deneyimlere daha açık olduğunu, başkalarının beklentilerine daha az bağlı kaldığını ve risk almaya daha istekli olduğunu varsaymak mantıklıdır. Bunun ışığında,

siyasi liderlerin kişiliklerinin nasıl anlaşılması gerektiği, kişiliklerinin nasıl değerlendirilmesi gerektiği ve bir liderin kişiliğinin görevdeyken davranışı ne zaman ve nasıl etkilediği gibi bir dizi endişe ortaya çıkıyor. Bu tür sorular yanıtlandığında, elde edilen iç görüler en nitelikli liderlerin seçilmesine yardımcı olabilir mi?

Politik psikoloji alanında bu sorunlar her zaman büyük önem taşımıştır. Liderliğin fiziksel güzellik, boy ve doğum sırasının etkisi gibi diğer birçok psikolojik boyutu araştırılmış olsa da akademisyenlerin en çok ilgisini çeken şeyin lider kişiliği bileşeni olduğu görülmektedir. 'Beş Büyük' kişilik değişkenleri Geniş psikoloji teorisini siyaset alanına uygulayan türden bir çalışmayla başlayalım.

Siyasi liderlere ilişkin çalışmalara birçok farklı açıdan yaklaşılabılır; bunlardan biri geniş kişilik teorilerinin belirli bireylere uygulanmasıdır. Bazen Büyük Beş olarak da adlandırılan beş bileşenli özellik modeli, diğerleriyle karşılaştırıldığında en popülerliği kazanan kişilik teorisidir. Bu kişilik modelinin beş temel özelliği nevrotiklik (aynı zamanda duygusal istikrar olarak da

bilinir), dışa dönüklük (genellikle canlılık olarak bilinir), uyumluluk (bazen arkadaşlık olarak da bilinir) ve yeni deneyimlere açıklıktır. Vicdanlılık beşinci önemli boyuttur.

Yapılan araştırmalara göre, siyasi yönelimin hem genel nüfus hem de siyasi elitler arasında bu yönlerden ikisiyle tutarlı bir korelasyona sahip olduğu görülüyor.

Örneğin Dietrich ve arkadaşlarının Amerika Birleşik Devletleri'ndeki eyalet yasa yapıcıları üzerinde yürüttüğü çalışmanın bulgularına göre; (2012), yeni deneyimlere açıklık liberalizmle pozitif yönde ilişkilirken, vicdanlılık muhafazakârlıkla güçlü bir şekilde ilişkilidir. Psikoloji alanında, insanların kişiliklerini, bu tür özellikleri ölçmek için tasarlanmış anketleri doldurarak araştırmak yaygın bir uygulamadır.

Bununla birlikte, siyasi liderlerin kişiliklerini analiz etmenin birincil yöntemi olarak kişisel raporlara güvenmek zordur. Siyasi elitlere gönderilen anket anketlerindeki mevcut alan genellikle yalnızca sınırlı sayıda sorunun sorulmasına izin verir ve yanıt oranları

genellikle oldukça düşüktür. Bu tekniğin, tipik olarak araştırma konusu olan ölen siyasi liderlerin kişiliklerini keşfetmeye çok daha az uyarlandığı açıktır.

Bunun nedeni, ölü siyasi liderlerin sıklıkla araştırma ilgisinin odak noktası olmasıdır. Sonuç olarak farklı stratejiler kullanmanız gerekecek. Anketleri, söz konusu politikacı 'adına' başka kişilerin doldurması, sorunun olası çözümlerinden biridir.

Rubenzer, Faschingbauer ve Ones (2004) çalışmalarını bu şekilde yürütmüştür. Bunu, biyografi yazarlarının ve söz konusu başkanlarla doğrudan çalışmış veya onlarla geniş deneyime sahip diğer kişilerin görüşlerine dayanarak tüm Amerikan başkanlarının kişiliklerini derecelendirerek yaptılar.

Tüm başkanların kişiliklerini belirledikten sonra Rubenzer ve ark. (2004), başkanların özellik puanları ile işlerini ne kadar iyi yerine getirdikleri arasında bir korelasyon olup olmadığını araştırdı (tanınmış tarihçilerin görüşlerine dayanarak). Sıradan başkanlarla karşılaştırıldığında başarılı başkanlar açıklık,

dışadönüklük ve nevrotiklik konusunda çok daha yüksek puan alırken, uyumluluk konusunda önemli ölçüde daha düşük puan aldılar. Thomas Jefferson ve Abraham Lincoln özellikle etkili örnekler olarak öne çıkan iki başkandır.

En az birincisi kadar önemli olan ikinci sonuç ise genel korelasyonların zayıf olması ve kişilik özelliklerinin çoğunluğunun algılanan zekâyla örtüşmemesidir. Siyasi liderlerin geçmişlerinin incelenmesi İçerik analizi, siyasi liderlik çalışmalarına yönelik en yaygın yaklaşımlardan biridir. İçerik analizini kullanan araştırmacılardan bazıları dikkatlerini biyografik materyallere, özellikle de kişilik özellikleriyle bağlantılı pasajlara odakladı.

Diğer akademisyenler röportaj ve konuşmalara ilişkin araştırmalarını içerik analizi kullanarak yürüttüler. Tamamen siyasi liderlerin kendileri tarafından yazılmamış olsalar bile, konuşma yazarlarını siyasi liderlerin kendileri seçmesi, konuşma yazarlarının müşterilerini 'tanıması' ve liderlerin taslakları sıklıkla gözden geçirmesi nedeniyle, yine de liderlerin niteliklerini gerektiği gibi temsil edebilirler. Bunlar

tamamen siyasi liderlerin kendileri tarafından yazılmamış olsa bile, yine de siyasi liderlerin özelliklerini doğru bir şekilde yansıtabiliyorlar.

Bu araştırmacılardan biri de siyasi liderlerin etkinliğinin, bu liderlerin kişilikleri ile herhangi bir dönemdeki toplumun gereksinimlerinin birbirini ne ölçüde tamamladığıyla ilgili olduğu fikrini öne süren Winter (1987) 'dir. Winter, Amerikan başkanlarının açılış konuşmalarını motivasyonlarına, yani başarı, bağlılık ve güç nedenlerine göre sınıflandırdı. Öte yandan, tanınmış kitaplar veya çocuklara yönelik okuma kitapları gibi kültürel metinler incelenerek toplumun gereksinimleri ortaya çıkarılmıştır.

Winter, başkanlık motivasyon profillerinin popülerliği (adayın seçimdeki zafer marjıyla ölçülen) ve algılanan büyüklüğü (tarihçiler tarafından adaya verilen derecelendirmelerle ölçülen) nasıl etkilediğini araştırdı. Bir başkanın popülaritesinin, başkanın motivasyon puanlarının o zamanki toplumunkilerle eşleşme derecesine göre belirlendiğini, ancak bir başkanın

performansının, nasıl olursa olsun, güç motivasyonu gibi liderin niteliklerine göre belirlendiğini keşfetti.

Bundan önce gelen çalışmalar özellikler ve nedenler üzerinde yoğunlaşırken, diğer araştırmalar daha bilişsel bir yaklaşım kullandı. Operasyonel kod fikri, siyasi yaşamın özünde uyum mu yoksa çatışma mı olduğu, geleceğin öngörülebilir ve kontrol edilebilir olup olmadığı ve nasıl kontrol edilebileceği gibi liderlerin dünya hakkında sahip olduğu inanç dizileriyle ilgilidir. Siyasi hedeflere en verimli şekilde ulaşılabilir. Bu tür fikirlerin siyasi davranış üzerinde gözle görülür bir etkiye sahip olduğu genel olarak kabul edilmektedir.

Örneğin, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in operasyonel kuralları üzerine yapılan bir araştırma, Putin'in duygusal veya dürtüsel tepki verme ihtimalinin düşük olduğu, "mükemmel" davranışların yanı sıra "kötü" davranışlara da karşılık vereceği ve iş birliğinde aksaklıklar yaşanacağı sonucuna vardı.³ Siyasi liderlik ve kişilik üzerine yapılan çalışmaların çoğunluğu, dikkatlerini ABD başkanları ve otoriter hükümetlerin

³ Dyson, 2001

(Nazi Almanyası, Sovyetler Birliği ve Irak gibi) başkanları üzerinde yoğunlaştırmıştır. Bu kuralın bir istisnası 1998 yılında Kaarbo ve Hermann tarafından yürütölen bir araştırmadır. Avrupa'nın farklı ölkelerinden dört başbakanın liderlik tarzlarını incelediler:

Alman şansölyeleri Konrad Adenauer (1949–1963) ve Helmut Kohl (1982–1998), ayrıca Britanya başbakanları Margaret Thatcher (1979–1990) ve John Binbaşı (1990–1997).

Yüze yakın basın toplantısını ve parlamento soru oturumunu şu beş özelliğe göre kodladılar: kavramsal karmaşıklık (bilgiye açıklık), kişinin olup biteni kontrol edebileceğine olan inanç, güç ihtiyacı, bağılılık ihtiyacı ve görev yönelimi (örn. iyi ilişkiler sürdürmek yerine sorunları çözmeye ve görevleri tamamlamaya odaklanmak) önemlidir.

Bu özellikler koleksiyonu, siyasi liderlik üzerine yapılan çok sayıda araştırmanın; kişilikler, motivasyonlar, bilişsel yönelimler ve davranışsal eğilimler gibi yönleri

bütünleştiren profiller derlediğini göstermektedir. Bu profiller siyasi liderleri analiz etmek için kullanılır.

2.1. Findings

Bu araştırmadan çıkan ilk sonuç, dört liderin her birinin yönetim konusunda kendine özgü bir yaklaşımı olduğuydu. Siyasi bağlamları tarafından şekillendirilmek yerine şekillendirildiler ve etki yaratma fırsatlarından en iyi şekilde yararlandılar. Hem Adenauer hem de Thatcher, kontrolü ele geçiren ve siyasi sisteme hâkim olan haçlılardı.

Herhangi bir siyasi kısıtlamayı, yapabilecekleri eylemleri kısıtlayan herhangi bir şeyden ziyade rahatsızlık olarak görüyorlardı. Kohl daha çok bir strateji uzmanıdır; Politikada zaman her şeydir ve çoğunlukla kararın verileceği koşulların doğasına göre belirlenir.

Binbaşı daha gerçekçiydi ve yapılması gerekenlerle ilgili sinyallerini çevresinden alıyordu. Çevresindeki pek çok önemli insanı, sorunun çözümüne veya krizle başa çıkmaya yardımcı olacak bir fikir birliği bakış açısı doğrultusunda bir araya getirmekle ilgileniyordu.

Özellikle ilkini gerçekleştirmekle ilgileniyordu. (Kaarbo ve Hermann, 1998, sayfa 256) Kaarbo ve Hermann, liderlik tarzının dış politikanın oluşturulmasında etkisinin olup olmadığını araştırdılar. Haçlıların aşırı faaliyetlerde bulunmaya daha yatkın olduklarını ve uluslararası arenada aktif olarak çatışma arayışında olduklarını belirttiler. İşte tam da bunu fark ettiler.

Margaret Thatcher'ın 1982'de Arjantin'in Falkland Adaları'nı (aynı zamanda Malvinas olarak da bilinir) işgaline askeri harekâtla tepki vermek için yaptığı seçim bunun iyi bir örneğidir. Kriz anında karar verme Kriz zamanlarında siyasi liderliğin en önemli şey olduğunu varsaymak mantıklıdır.

Margaret Thatcher'ın Falkland Adaları'nın ele geçirilmesine verdiği yanıt, bir liderin kişiliğinin kriz zamanında karar almayı nasıl etkileyebileceğinin bir örneğidir. Öte yandan bir liderin kişiliği önemli olan tek şey değildir. Siyasi liderlerin eylemleri nadiren tek başına ele alınır.

Başlangıç olarak, siyasi liderlerin vereceği kararlar genel nüfusun duyguları tarafından etkilenebilir. İkincisi, siyasi güce sahip olanlar seçim yapmaktan tek başına sorumlu değildir. Bakanlar, sivil çalışanlar, siyasi danışmanlar ve hatta askeri danışmanlar sıklıkla cumhurbaşkanı ve başbakanlar da dâhil olmak üzere devlet başkanlarının yakınında görülüyor.

Bu nedenle, siyasi liderlerin kriz zamanlarında nasıl karar aldıklarını anlayabilmemiz için, siyasi liderlerin kamuoyuyla etkileşim kurma yöntemlerini ve siyasi liderlerin dâhil olduğu grup süreçlerini de anlamamız gerekiyor.

Kriz kararlarının alınması ve kamuoyunun etkisi üzerine yapılan çalışmalara göre saldırgan eylemler için destek toplamak, uzlaşmacı eylemlere göre daha kolaydır. Bu belki de bu araştırma dizisinden öğrenilecek en önemli derstir. Bunun bir sonucu olarak karar vericiler, çatışma senaryosunda kalmak yerine uzlaşma ve uzlaşma unsurlarını içeren bir çözüme yönelmeleri durumunda kendilerini ülke içinde daha büyük bir tehlike durumuna sokuyorlar.

Beklenti teorisi 1979 yılında Kahneman ve Tversky tarafından geliştirildi. Durumun neden böyle olduğunu anlamamıza yardımcı olabilecek ekonomi ve psikolojideki fikirlerden biridir. Beklenen fayda teorisinin bu özel teoride bir yanıtı olduğu görülebilir.

Farklı seçeneklerin olası maliyetleri ve faydaları, bunların beklenen fayda teorisinde ortaya çıkma şansı ile çarpılır. "En yüksek faydaya" sahip seçenek seçilen seçenektir. Beklenti teorisine göre, karar vericiler kayıp yaşamaktan korktuğunda ve risk düzeyi orta ila yüksek aralığında olduğunda eylemler beklenen faydadan sapar: bu nedenle karar verici olası kayıpları en aza indirmek için ek risk üstlenmeye hazırdır.

2.2. Argument

Uluslararası ilişkiler çalışmaları bu hipotezin test edilmesi ve doğrulanması için çeşitli fırsatlar sağlamıştır. Kayıptan kaçınma, siyasi liderlerin normalde olduğundan daha ihtilaflı duruşlar almasına yol açıyor. Çünkü siyasi liderlerin uzlaştırıcı eylemleri kamuoyunun desteğini kaybetme tehlikesini de beraberinde getiriyor. Diğer

araştırmalar, kriz kararlarının her zaman ekonomik teoriden geliştirilen tahmin edilen faydalı modellere bağlı olmadığını göstermiştir; Beklenti teorisi bu tutarsızlıkları açıklamaya yardımcı olur.

2.3. Grup Düşüncesi

Siyasi liderler yalnızca halkın bakış açısından değil aynı zamanda çevrelerindeki insanlardan da etkilenirler. Janis (1972) tarafından ortaya atılan grup düşüncesi teorisinin, politik liderlik ve grup faaliyetlerine ilişkin en önemli teori olduğu tartışılabilir.

Domuzlar Körfezi'nin işgali ve Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin korkunç kararlar vermiş görüldüğü (Vietnam Savaşı'nın tırmanması) Pearl Harbor saldırısı gibi bir dizi önemli siyasi olayı inceledi.

Janis, grup prosedürlerinin kötü karar verme sürecini anlamının anahtarı olduğu sonucuna vardı. Bu seçimlerle ilgili yeni kanıtlara dayanan daha sonraki araştırmalar, Janis'in bu koşullardaki bazı sonuçları abarttığını ve kişisel liderlik tarzlarının da karar vermede rol oynadığını ortaya çıkardı.

Grup düşüncesi hipotezi, belirli koşullar altında çok küçük insan gruplarının yaptığı seçimlerin optimalin altında olabileceğini öne sürüyor. Bu koşullar arasında grup içi bağlılık, dış etkilere uzaklaşma, yönlendiriciliği vurgulayan liderlik ve stres yer alır.

Janis (1972), karar verme sürecinde bunun sonucunda ortaya çıkabilecek birtakım kusurları ortaya çıkardı.

İlk olarak, ilk kararlar yeni değerlendirmeler temelinde kapsamlı bir şekilde değerlendirilmeyecektir ve grup tartışmaları az sayıda seçenekle (genellikle iki) sınırlandırılacaktır.

İkincisi, ilgili uzmanlardan gelen ilgili bilgiler aktif olarak toplanmamaktadır ve bilgileri kendi değerlerine göre değerlendirmek yerine, bilgileri kendi değerlerine göre değerlendirmek yerine, ilk sonuçları destekleyen bilgilere en büyük ağırlık verilmektedir. Üçüncüsü, seçim hayata geçirildiğinde karşılaşılabilecek zorluklar dikkate alınmıyor.

Bir bütün olarak ele alındığında bu süreçler, kötü karar vermenin norm olmasa bile en azından olması gerekenden daha muhtemel olduğu ve söz konusu ülke sakinlerinin kendi durumlarından beklemesi gerekenden kesinlikle daha muhtemel olduğu bir ortam sağlar.

Grup düşüncesiyle ilgili psikolojik süreçlerin, daha önce başkanların büyüklüğüne yol açan kişilik özelliklerine ilişkin gördüklerimizin tam tersi olduğunu belirtmek dikkate değerdir.

Açıklık özelliği, başarılı bir başkana diğer kişilik özelliklerinden daha fazla katkıda bulunan özellikti. Ve grup düşüncesinde tam olarak eksik olan şey, yeni fikirlere açıklıktır. Janis'in (1972) keşiflerinden en azından bir veya iki önemli sonuç çıkarılabilir. Başlangıç olarak, iç grup üyelerinin yanı sıra diğer insanları da yaygın bakış açılarını sorgulamaya teşvik etmek iyi bir fikir olabilir.

İkincisi, başlangıçta bir fikir birliğine varıldıktan sonra, "ikinci tur tartışma" olarak bilinen şeyin yürütülmesi son derece mantıklıdır.

General Motors'un eski başkanlarından Alfred Sloan'ın, birkaç kez anlatılan ve bu içgörünün ilgi çekici bir örneğini sunan bir iş toplantısında yaptığı yorum şu şekildedir: "Beyler, sanırım hepimiz bu konuda tamamen hemfikiriz." Böyle bir durumda, kendimize anlaşmazlıklar oluşturmak ve belki de seçimin neyle ilgili olduğu konusunda biraz fikir edinmek için zaman tanımak amacıyla bu konunun daha fazla tartışılmasını bir sonraki toplantımıza ertelememizi öneriyorum.

Bu stratejiyi seçen politikacıların, sağduyuya aykırı olmasına rağmen muhtemelen etkili liderlere dönüşme şansı daha yüksektir. Oy verme davranışı Seçimlerde oy vermek belki de insanların yapabileceği en önemli sıradan siyasi faaliyettir çünkü onlara hükümette kendilerini kimin temsil edeceğini seçme olanağı tanır. Politik psikoloji alanında en önemli konulardan biri bireylerin neden bu şekilde oy verdiklerini anlamaya çalışmaktır.

Seçim çalışmasının bulgularının önemli yansımaları

olabilir. Araştırma, bireylerin yüksek düzeyde eēitimli olduēunu ve politikaya dikkatli bir şekilde dikkat ettiēini gösteriyorsa, vatandaşların geniş kapsamlı yükümlülükleri yerine getirebilecek kapasiteye sahip olduēuna inanmak mantıklı olacaktır.

Öte yandan, eēer seēmenlerin yetersiz eēitimli olduēu ve az ya da çok keyfi olarak ya da rneēin adayların fiziksel görünüşlerine göre seēim yaptığı ortaya çıkarsa, etkili demokratik hükümet olanakları konusunda daha kötümser olunabilir.

Bu, başarılı demokratik yönetim beklentileri konusunda kişiye daha az iyimser kılacaktır. Sandığa gitmeli misiniz, gitmemeli misiniz?

Politikacılar ve siyaset bilimcileri de dahil olmak üzere pek çok kişi, çok sayıda bireyin seēimlere aktif olarak katılmasının demokrasi için ne kadar önemli olduēunun altını çizmiştir (şekil 15.3). Bazı insanlar yaygın katılımın demokratik hükümetlerin en önemli yönlerinden biri olduēuna inanıyor.

Diğerleri, demokratik idealin çekimserlik nedeniyle ihlal edilip edilmeyebileceğini ve bunun bireylerin çekimser kalma nedenlerine ve diğerlerinden daha fazla sayıda çekimser kalan yurttaş türlerine bağlı olduğunu söylüyor.

Temel endişe, ekonomik açıdan daha az durumda olanların oy verme olasılıklarının daha düşük olması ve bunun sonucunda onların çıkarlarının politikacılar tarafından oy veren (veya bağış yapan) bireylerin çıkarlarıyla aynı ciddiyetle dikkate alınmaması olmuştur). Bu, herkesin aynı miktarda güce sahip olması gerektiği yönündeki demokratik önermeye doğrudan karşıt olacaktır.

Yüksek seçmen katılımıyla endişe verici sonuçların hafifletilmesi mümkündür. Sosyal psikoloji, siyaset bilimi ve ekonomi alanındaki araştırmacıların tümü, bir kişinin seçimde oy verme veya oy kullanmama seçimini etkileyen faktörleri inceledi. İktisatçılar bu konuyla birkaç nedenden dolayı ilgileniyorlar; bunlardan birincisi, oy verme davranışının rasyonel seçim teorisine önemli

bir zorluk teşkil etmesidir.

Bu teori, vatandaşların oy verme zahmetine girmeyeceklerini çünkü tek bir oylamanın fark yaratma şansının neredeyse sıfır olduğunu ve dolayısıyla oy vermekten kaçınacaklarını öngörüyor. Ancak gerçekte önemli sayıda insan oy kullanıyor.

Psikolojik yöntemi ekonomik yaklaşımla karşılaştırmışlar ve psikolojik yaklaşımın oy verme tercihinin arkasında yatan faktörlere dair kesinlikle daha iyi bir fikir verdiği sonucuna varmışlardır. Bunun nedeni seçmenlerin oy verme kararlarını tahmin edilen değere dayandırmamalarıdır. İnsanlar oy veriyor çünkü bunun kendi yurttaşlık sorumlulukları olduğuna inanıyorlar ve bu kadar çok insanın sandık başına gitmesinin temel nedeni de budur.

Oy verme eylemi, seçimin sonucunu etkileme arzusundan ziyade sosyal standartların varlığından kaynaklanmaktadır.

Buna göre oy kullanma tercihi, ekonomik karar alma

modelleri temelinde yeterince anlaşılmayan bir eylemin harika bir örneğidir ve sosyal psikologlar bu tercihin anlaşılmasına ışık tutarak katkıda bulunabilirler⁴

Seçimlere katılıma verilen önem göz önüne alındığında, akademisyenlerin seçmen katılımını artırmanın bir dizi farklı yolunu araştırması şaşırtıcı değildir.

Seçimden hemen önce seçmenlere yönelik kişisel çağrıların etkisini araştıran bir saha deneyi buna bir örnektir. Bu yöntem hükümetlerin ve diğer kuruluşların benimsediği yöntemdir.

Bununla birlikte, son araştırmaların bulguları bu tür tedavilerin etkinliğinin sınırlı olduğunu göstermektedir.

2.4. Gerekçeli Eylem Teorisi

Şimdi oy hakkını gerçekten kullanan bireylerin verdiği kararlara odaklanalım. İnsanların belirli bir siyasi partiye veya adaya verdiği desteğin ardındaki motivasyonlar nelerdir?

⁴ Quattrone ve Tversky (1988)

Geniş psikolojik teorileri uygulamak ve sosyal psikolojide önemli olan fikirlerden yararlanmak, bu konuya cevap vermek için kullanılabilecek bir çalışma tekniği olabilir. Tutumların temel bir kavram olduğu fikrine karşı çıkacak çok az sosyal psikolog vardır.

Kim olduğunuza dair sevdiğiniz ve nefret ettiğiniz şeylerden daha temel olan ne var? Ayrıca kişinin hem olumlu hem de olumsuz tercihleri, yaptığı seçimler üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Tutum ve davranışlara ilişkin en önemli teori Ajzen ve Fishbein (1980) tarafından ortaya atılmıştır. Bu teori, gerekçeli eylem teorisi olarak bilinir ve bunun biraz değiştirilmiş bir versiyonu, planlı davranış teorisi olarak bilinir.⁵

Gerekçeli eylem dūřuncesine göre, belirli bir davranıřı gerçekleřtirme niyeti, o davranıřın gerçekleřtirilip gerçekleřtirilmeyeceęini doęrudan belirleyen faktördür.

⁵ McGuire, 1985.

Bireyin öznel standartlara uyum düzeyi ve eylemlerinin olası sonuçlarını değerlendirmesi, bireyin gelecekteki davranışlarına yönelik niyetinin oluşmasında rol oynamaktadır. Oy verme çalışmalarında tutum-davranış modellerinin kullanılması, anlayışlı yeni bilgilerin keşfedilmesine yol açmıştır.

Örneğin, nesnelere (partilere) yönelik tutumlar ile davranışa yönelik tutumlar (bu partilere oy vermek) arasındaki karşıtlık, kişinin favorisi olduğu için favori partisi olmayan bir partiye oy vermeyi içeren "stratejik oylama" çalışması için ideal bir çerçeve sunar.

Öte yandan tutum-davranış modellerinin ana akım seçim araştırmalarının çoğunluğu üzerinde nispeten az etkisi olmuştur.

Seçmenlerin, kendi siyasi partilerinin göreve seçilme olasılığını artıracığı inancıyla belirli adayları destekledikleri hipotezi, seçim uzmanlarını ikna etmede başarısız oldu.

Bu tür keşifler totolojik olarak kabul edilir. Buna ek

olarak, gerekçeli eylem teorisi gibi teoriler, partilere ve adaylara yönelik tutumları hangi inançların belirlediğini (örneğin, ekonominin durumu, politika pozisyonları veya kişisel karakter hakkındaki inançlar) belirtmediği gibi inançların neden değerlendirildiğini de açıklamaz. Örneğin, neden bir kişi vergi indirimlerinden yanayken diğeri karşı çıkıyor?

Bunun bir sonucu olarak tutum-davranış modelleri, seçim araştırmacılarının ele almak istediği türden sorulara yanıt verememektedir.

Sosyal psikoloji alanında sıklıkla kullanılan tutum fikri, partizan tutum kavramından farklıdır.

Genel olarak tutumlar, çok olumludan son derece olumsuzu uzanan tek bir boyuta ilişkin konumlar olarak düşünülür; belirli öğelerin olumlu ya da olumsuz olmasıyla ilgilidir.⁶

⁶ McGuire, 1985.

Aşırı Cumhuriyetçi yanlısı olmaktan güçlü Demokrat yanlısı olmaya kadar uzanan bir boyuttaki tutumlar partizan görüşlere örnektir. Bu bağlam Amerika Birleşik

Devletleri'ne atıfta bulunmaktadır. Ayrıca, keşfedilen siyasi görüşlerin, seçmenin zihin yapısının gerçekçi bir tasviri olduğu düşünülmedi. Bu fark sadece analiz amacıyla yaratılmıştır, böylece aday resimleri ve öne çıkan konular gibi çeşitli unsurların etkisinin değerlendirilmesi mümkün olacaktır (Şekil 15.7).

Sonuç olarak Michigan modelinin oy verme davranışına ilişkin açıklaması seçmenlerin düşüncelerinde zaten sahip oldukları bilgilere dayandığı için psikolojik olduğu düşünülmektedir.

Öte yandan, ne oy vermenin temelindeki belirli zihinsel süreçleri tasvir etmesi anlamında son derece psikolojiktir, ne de kullanılan fikirlerin psikolojik varlıklar olması anlamında psikolojiktir.

Campbell ve meslektaşlarının oy verme konusunda yaptıkları araştırma birçok insana motivasyon kaynağı oldu. Ulusal seçim anketlerine dayanarak, Amerika Birleşik Devletleri dışındaki ülkelerde, çoğunlukla Batı Avrupa'da karşılaştırılabilir çalışmalar yapılmıştır.

Bu ülkeler arasında İngiltere, Norveç, İsveç, Danimarka, Almanya ve Hollanda yer alıyor. Bazı durumlarda, bu ülkelerdeki akademisyenler Michigan modelinin açıklayıcı kapasitesi konusunda heyecan duyuyorlardı ve diğer durumlarda bu ülkelerdeki akademisyenler Michigan modelinin Amerika Birleşik Devletleri dışındaki değeri konusunda şüpheliydiler.

Zorluklardan biri, tedbirlerin çok partili sistemlerde uygulanmasının zor olmasıdır. Öte yandan, en önemli sorular parti kimliği fikrine ilişkindir: Bazı ülkelerde parti kimliği ile oy tercihi arasında ayırım yapmak zor görünmektedir ve parti kimliğinin iddia edilen tutarlılığı sorgulanmıştır.⁷

⁷ Thomassen ve Rosema, 2009.

Bunun bir sonucu olarak, Avrupa'da Michigan modelinin kullanılması, uzun vadeli ve kısa vadeli etkiler arasında ayırım yapmayı imkânsız hale getiriyor; sonuç olarak teorinin çekiciliği azalır. Bu, bir ortamda yaratılan fikirlerin başka bir duruma etkili bir şekilde uygulanmasının her zaman mümkün olmadığını göstermektedir.

Siyasi motivasyona sahip akıl yürütme Michigan oy verme modeli, seçmen davranışının tutarlılığına bir açıklama sağlayarak önemli bir katkı sağlar. Bu önemli bir katkıdır. Motivasyona dayalı politik muhakeme teorisi, altta yatan psikolojik sürece dair daha fazla içgörü sağlamıştır.

Bu teori, duygu ve bilişin nasıl etkileşime girdiğini ve önyargılı bilgi işlemeye nasıl katkıda bulunduğunu açıklamaktadır. Motivasyona dayalı politik akıl yürütme, altta yatan psikolojik sürece ilişkin daha fazla iç görüş sağlamıştır.⁸

⁸ Taber ve Lodge, 2006.

Daha spesifik olmak gerekirse, kiŖiye yeni bilgi sunulduğunda bir dizi otomatik beyin süreci meydana gelir. İnsanlar yeni edindikleri bilgileri hâlihazırda bildikleri bilgilere dayanarak sınıflandırarak işe başlarlar.

Sıcak biliş teorisine göre, kişinin geçmişteki her fikrinin duygusal bir yükü vardır ve uzun süreli hafızaya bu şekilde kaydedilir. Bu sınıflandırma sürecinin doğrudan bir sonucu olarak bireyde hem olumlu hem de olumsuz duygulanımlar ortaya çıkar.

Motive edilmiş düşünme teorisinin hipotezine göre, bu "sıcak bilişler", gelen bilgilerin işlenmesini yönlendiren şeydir.

Bu nedenle motive olmuş düşünmeyi tanımlamanın en doğru yolu, kişinin önceden var olan tutumlarının yeni edinilen bilgilere ilişkin algısını etkilediğı bir süreçtir.

Taber ve Lodge (2006), yeni edinilen bilgilerin önyargılı işlenmesiyle sonuçlanan üç farklı yolu ortaya çıkardı. Onaylamama önyargısı, önceden var olan inançlarıyla

uyumlu bilgileri doğruluğunu sorgulamadan kabul etme eğilimine sahip olmalarına rağmen, insanların karşı argümanlar üretmek için daha fazla çaba harcadıklarını varsayar.

Onaylama yanlılığı teorisine göre bireylerin, mevcut tutumlarını çürüten bilgilerin aksine, mevcut görüşlerini doğrulayan ve onlarla tutarlı olan bilgileri arama olasılıkları daha yüksektir.

Sonuç olarak, önceki tutum etkisi, güçlü görüşlere sahip kişilerin, bu tutumlarla tutarlı olan argümanları daha güçlü ve zorlayıcı olarak görme eğiliminde olduklarını ileri sürmektedir.

Motivasyona dayalı düşünme, bu üç sistemin etkileşiminin bir sonucudur ve bu da vatandaşların duygularının daha aşırı büyümesine neden olur. Tutumlardaki bu kutuplaşma o kadar güçlü ki, bireylere belirli bir bakış açısının lehine ve aleyhine eşit ağırlıkta ifadeler verildiğinde bile bu durum ortaya çıkıyor.

Yalnızca çok nadir durumlarda, örneğin önceden sahip olunan inançlarla doğrudan çelişen materyallerin sıklıkla seçmenlere sunulması gibi durumlarda, seçmenler yeni bilgileri yansıtacak şekilde yargılarını gözden geçirebilirler.

Motivasyona dayalı muhakeme kavramı, politik psikologların sosyal psikolojik teorilere nasıl katkıda bulunabileceğini ve bunları nasıl geliştirebileceğini gösteren mükemmel bir örnektir. Motivasyona dayalı politik akıl yürütme fikrinin uygulanması, çeşitli farklı çalışma alanlarına genişletilebilir.

Örneğin bu süreçler, müşterilerin en sevdikleri markaya ilişkin olumsuz bilgilerle karşılaşsalar bile neden o markaya sadık kalmaya devam ettiklerini açıklayabilir.

2.5. İdeoloji

Siyasi perspektifleri tek başına incelemek yaygın bir uygulamadır.

Bazı araştırmacıların araştırmalarının vurgusu siyasi adayların değerlendirilmesi üzerineyken, bazılarının

araştırmaları ise ırksal duygular üzerinedir. Bazı insanlar başkalarının idam cezası hakkında ne dūřündüğünü merak ederken, diğerkleri hükümet politikasının farklı yönleri hakkında insanların ne dūřündüğünü bilmek istiyor.

Öte yandan, tüm bu siyasi duyguların en azından bir şekilde birbiriyle bağlantılı olduğu varsayılabilir. Politik psikoloji alanında sorulan en önemli sorulardan biri "bu tür korelasyonların ne şekilde ve ne ölçüde var olduğu?" sorusudur. İnsanların politikalara yönelik görüşlerinin düzenlenme biçiminde, örneğın sol ve sağ gibi ideolojik yönelimler açısından bir tutarlılık var mı?

Hararetli tartışmaların konusu olan diğerk endişeler arasında, kamuoyunun ideolojik yönelimlerinin zaman içinde değışip değışmediğı ve eğer öyleyse, bu değışikliklerin ne şekilde meydana geldiğı (örneğin, Avrupa'daki insanlar daha fazla para kazandı mı) yer almaktadır.

Son yirmi yılda sağcı mı? ve ideolojinin modern toplumda hala geçerli olup olmadığı önemlidir. İdeoloji diye bir şey (hala) var mı?

Ufuk açıcı bir çalışmasında çeşitli sorunlara ilişkin tutumların birbiriyle bağlantılı olduğunun öngörülmesi gerektiğini ve bu beklentinin makul olduğunu belirtmiştir.

Bir kişinin temel ideolojik bakış açısı, belirli meselelere bakış açıları arasında ne ölçüde bir sınırlama olduğunu belirler. Mesela bir konuda liberal kabul edilen bir kişinin başka bir konuda da liberal olması beklenir.

Ancak Converse (1964) tarafından yürütülen gerçek araştırma, Amerikalı seçmenlerin yalnızca yaklaşık yüzde onunun inançlarını liberalizm ve muhafazakarlık ya da kapitalizm ve sosyalizm gibi ideolojik kavramları kullanarak yapılandırıldığını ortaya çıkardı.⁹

⁹Converse, 1964.

Metodolojideki zayıflıklar, tutum tutarlılığının olmayışından kaynaklanan olumsuz sonuçların oluşmasına en azından kısmen katkıda bulunmuştur.

Örneğin, parti kimliği ile politika tercihleri arasındaki ilişkinin derecesi, bu iki faktörün oldukça farklı şekillerde incelenmesi nedeniyle bazı araştırmalarda zayıf bulunmuştur. Araştırmacılar her iki fikri araştırmak için aynı yöntemleri kullandıklarında korelasyonda önemli bir gelişme görüldü.

Ayrıca her konuda bilgi sahibi olan seçmen sayısı az olsa da en azından bazı konularda göreceli olarak bilgi sahibi olan seçmen sayısı oldukça fazladır. Daha yakın zamanlarda ideolojik farklılıkların doğası ve önemi hakkında fikir veren yeni bilgiler elde edildi.

Funk ve arkadaşlarına göre (2013), psikologlar ve siyaset bilimciler liberaller ile muhafazakârlar arasında önemli ve köklü ayrımlar olduğuna dair tutarlı kanıtlar ortaya çıkardılar.

Bu araştırmacılar çeşitli akademik alanlardan çok çeşitli yaklaşımları kullandılar. Deneylerden birinde katılımcılar ya bir motor tepkisi yaratmalı ya da kendilerini bir motor tepki vermekten alıkoymalıydı.

Liberallerin ve muhafazakârların genel nörobilişsel işleyişinin farklı olduğu gösterildi: Liberaller, muhafazakârlarla karşılaştırıldığında, motor reaksiyonları bastırmaya zorlandıklarında daha yüksek düzeyde beyin aktivitesine sahipti.

Diğerleri, siyasi görüşlerin fizyolojik özelliklerle ilişkili olduğunu ve bunun sonucunda muhafazakârların, tehlikeli uyaranlara tepki olarak liberallere göre daha yüksek düzeyde fizyolojik tepkisellik sergileme olasılıklarının daha yüksek olduğunu gösterdi.

Bu son gelişmeler, ideolojilerin hala canlı ve iyi durumda olduğuna dair kanıtlar sunuyor ve ne kadar derin köklere sahip oldukları göz önüne alındığında, bunların bir gün ortadan kaldırılıp kaldırılamayacağı sorulabilir.

İdeoloji ve değerler İdeoloji çalışmalarında sosyopsikolojik değerler kavramına nadiren değinilmesine rağmen, iki fikir arasında açık bir bağlantı vardır. Belki de en büyük etkiyi yaratan, Rokeach'ın (1973) değerler alanında yaptığı çalışmadır.

Amacı, tüm insan uygarlıklarının paylaştığı temel ilkeleri belirlemektir. Bireylerin değer yönelimleri, bir değer listesinden kendi standartlarına göre en önemli olduğuna inandıkları değeri seçmeleri istenerek belirlendi.

Rokeach, argümanında, tanımlanan ideallerden ikisi olan eşitlik ve özgürlüğün sol ve sağ ideolojiyle güçlü bir şekilde bağlantılı olduğunu söyledi.

Eşitliğe verilen önem (düşük vs yüksek), özgürlüğe verilen önem (düşük vs yüksek) ile birlikte dört farklı ideolojiye karşılık gelen dört kategoriden oluşan iki boyutlu bir alan yaratıyor.

Bu kategoriler şu şekildedir: sosyalizm (yüksek eşitlik, yüksek özgürlük), komünizm (yüksek eşitlik, düşük özgürlük), kapitalizm (düşük eşitlik, yüksek özgürlük) ve faşizm (düşük eşitlik, düşük özgürlük).

Rokeach, bir toplumun neredeyse tüm üyelerinin iki ilkedden birine yüksek düzeyde vurgu yaptığında ideolojinin tek boyutlu bir terim haline geldiğini iddia etti.

Bu, aşırı sol ve sağın (Avrupa'da) veya liberal ve muhafazakarın (Amerika Birleşik Devletleri'nde) kutup görevi gördüğü bir süreklilik üzerinde var olduğu yönündeki günümüz toplumundaki yaygın ideoloji anlayışına oldukça iyi uyuyor. Ayrıca Inglehart'ın (1997) materyalizm ve postmateryalizm üzerine yaptığı araştırmada değerler düşüncesi önemli bir rol oynamaktadır.

Inglehart, kuşak çatışmalarının (sadece) sağ/sol ayrımı üzerinden gelişmediğini, aynı zamanda 'materyalizm' ve 'postmateryalizm' açısından da geliştiğini belirtti. Bir kişinin belirli bir değere atfettiği önem derecesinin, diğer şeylerin yanı sıra, kişinin ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli olan öğelerin kıtlık derecesine bağlı olacağını varsaydı.

Yaygın ve kolayca erişilebilen şeyler, olağandışı olanlar kadar yüksek kabul edilmeyecektir, ancak şu anda yerine getirilmeyen gereksinimleri karşılayabilir.

Inglehart'ın, ihtiyaçların bir hiyerarşi olarak sıralanabileceğini ve insanların belirli istekleri ancak daha temel ihtiyaçları en azından kısmen karşılamışlarsa yerine getirmeye çalışacağını öne süren Maslow'un teorisinden etkilendiğini görmek zor değil.

Maslow'un teorisinin Inglehart'ın çalışmaları üzerinde büyük bir etkisi olduğu açıktır. Inglehart, kişinin temel karakterinin bebeklik ve ergenlik döneminde belirlendiğini ve bu karakterin, oluşturduğu değer hiyerarşisini yetişkinliğe de beraberinde taşıyacağını gözlemledi.

Bu ilkelere dayanarak Inglehart (1997), farklı nesillerdeki insanlarda farklı değer yönelimlerinin görülebileceği hipotezini ortaya attı. Ekonomik sıkıntı zamanlarında yetişenlerin güvenlik ve para gibi ihtiyaçlarının karşılanması isteği daha yoğundur.

Inglehart, genç nesillerin nispeten yüksek düzeyde öncelik verdiği idealleri tanımlamak için "postmateryalist" terimini kullandı. Bu ilkeler, fiyat artışlarının önlenmesi ve düzenin korunmasının aksine, ifade özgürlüğü ve karar alma süreçlerine aktif katılım hakkına daha fazla öncelik vermektedir. Inglehart'a göre nesillerdeki bu değişim, farklı siyasi partilere ve fikirlere destek olarak yansıyacak.

Aslında farklı nesillerin değer yönelimlerinde değişimler olduğu ampirik araştırmalarla gösterilmiştir. Ayrıca değer yönelimleri ile siyasi tercihler ve oy tercihi arasında da bir ilişki bulunmaktadır.

Yeşil partiler iyi bir örnek çünkü postmateryalist fikirlere yüksek değer veren insanların oldukça büyük bir yüzdesi bu partilere destek sağlıyor. Inglehart'ın ulaştığı bulgular ise sorgusuz sualsiz kabul edilmedi.

Değer değişiminin Inglehart'ın tanımladığı boyuttan daha fazla boyuttan oluştuğu birçok çalışma tarafından ileri sürülmüştür. Ayrıca postmateryalizm ile materyalizm

arasındaki uçurum, siyasi sol ve sağ arasındaki çatışma kadar ciddi büyümedi.

Daha sonraki ideolojik duruşlarla ilgili kaygılar, siyasi davranışın anlaşılmasında son derece önemli olmaya devam etti.

2.6 Conclusion

İdeolojik yönelimlerin de önyargıda önemli bir payı var, bu yüzden buna "önyargı" diyoruz. Bu özellikle sağcı otoriterlik olarak adlandırılan spesifik siyaset felsefesi açısından doğrudur.¹⁰

Önyargı ile ilişkili bir diğeri ilgili ölçü, bir kişinin iç grup ve dış grup arasındaki etkileşimlerin eşit veya hiyerarşik olmasını isteyip istemediğiyle ilgilenen sosyal baskınlık yönelimidir.¹¹

¹⁰ Stenner, 2005.

¹¹ Sidanius ve Pratto, 1999.

Önyargı, iç grup ve dış grup arasındaki hiyerarşik ilişkilerin tercih edilmesiyle karakterize edilir. Duckitt (2006), her iki ölçeğin de muhafazakarlıkla ilişkili olan ideolojik inanç boyutlarını ölçmek için daha uygun görüldüğünü ileri sürmüştür.

Sağcı otoriterlik ve sosyal hakimiyet yönelimi öncelikle kişilik değişkenleri olarak görülürken, her iki ölçeğin de ideolojik inanç boyutlarını ölçmek için daha uygun bir şekilde görüldüğünü savundu.

Sosyal muhafazakarlık ile sağcı otoriterlik arasındaki ilişkinin aksine, sosyal egemenlik yönelimi ile ekonomik muhafazakarlık arasındaki ilişki çok daha yakındır.

Otoriterlik, dünyanın tehlikeli, öngörülemez ve tehditkâr olduğu görüşüne bir yanıttır; sosyal tahakküm yönelimi ise dünyanın güçlülerin kazandığı ve zayıfların kaybettiği 'acımasız rekabet ormanı' olduğu görüşüne bir yanıttır¹²

¹²Jost, Glaser, Kruglanski ve Sulloway, 2003.

Duckitt, her iki yönelimin de altında yatan iki dünya görüşünü belirledi. Ayrıca bu dünya görüşlerinin sadece toplumsal koşullar tarafından değil aynı zamanda bireyin kişiliği tarafından da şekillendiğini ileri sürmüştür.

Örneğin bir tehditle karşı karşıya kalmak, dünyanın tehlikeli olduğu bakış açısını benimsemeye ve bunun sonucunda otoriterleşmeye yol açacaktır.

Bu, otoriterlik ve sosyal hâkimiyet yönelimi ölçümlerinin neden duruşmalardaki tehdit manipölasyonlarına karşı duyarlı olduğuna dair bir açıklama sağlar.

Dolayısıyla dünyayı tehlikeli bir yer olarak gören Amerikalıların, göçmenlerin yoğun olduğu bir bölgede yaşamaları durumunda göçmenlere karşı olumsuz bakış açısına sahip olma olasılıkları daha yüksektir.

Bu durum özellikle göçmen oranının yüksek olduğu bir mahallede yaşıyorsanız geçerlidir.

Sosyal psikolojiye dayalı tedavi yöntemleri kullanarak önyargılarla mücadele etmek isteyenlerin, sosyal ortamların kişilik özelliklerinden daha kolay değiştirilebileceğı gerçeğı ışığında iyimser olmak için nedenleri vardır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.Toplumların Siyasi Tercihlerini Etkileyen Faktörlere

Geçtiğimiz birkaç yıl boyunca, otoritenin güç yapısı, az sayıdaki otoriter kişi veya kuruluştan genel halka doğru kaydı. Ulusun imajı, insan haklarına saygıya daha fazla önem veriyor ve bölge sakinlerinin kendi temsilcilerini seçme özgürlüğü en önemli öncelik haline geldi.

Özellikle yeni uluslararası sistem, dünyanın her yerindeki siyasi otoriteleri, bireylerin düşüncelerini ifade etme ve demokratik ilkeleri uygulama özgürlüğünü savunmaya zorlamaktadır.

Shapland'a (2015) göre, kendi toplumlarında bireylerin siyasi katılımının varlığı, tüm ülkelerdeki demokrasilerin sağlığı ve geleceği için kritik bir anahtardır. Şu anda, pazarlama araştırmacıları ve uygulamacıları, insanların siyasi faaliyetlere katılmalarının neden öngörüldüğüne ışık tutan faktörleri araştırmaya teşvik ediliyor.

Bu dinamikler arasında bireysel bilgi kaynakları (Opdycke ve diğeri, 2013); politik etkinlik (Almond & Verba, 1989; Verba ve diğeri, 1995; Armigeon, 2007); topluluk katılımı (Vitak ve diğeri, 2011); genetik ve kişilik özellikleri (Hatemi & Verhulst, 2015); siyasi çıkar (Oni ve diğeri, 2017); algılanan uyum (Dolny ve diğ. Abdollah'a (2009) göre), siyasi partilerin ve hükümetlerin şu anda karşı karşıya olduğu en temel ve sıkıntılı zorluklardan biri, insanları siyasi hareketlere katılmaya teşvik etmek ve sahip oldukları siyasi katılım miktarını artırmaktır.

Abdollah, Thomas'a (2018) göre, bireysel siyasi katılım sorunu, genel siyasi katılım seviyesindeki düşüşün doğrudan bir sonucu olarak birçok ülkede büyük bir endişe haline geldi. Shapland'a (2015) göre, bu kaybın Maddah'a (2021) göre, halk, şu anda iktidarda olan siyasi partilerden memnun olmayabilir, çünkü bu partiler sürekli elektrik kesintisi gibi büyük hizmet sorunlarını etkin bir şekilde ele alamıyor.

Sonuç olarak, halk, siyasi partileri bir hayal kırıklığı kaynağı olarak görüyor. Bu engellerin bir sonucu olarak siyasi katılım son derece önemli ve hayati bir konu haline gelir. Hajjar'a (2018) göre, sakinler, devam eden siyasi süreç hakkında daha az ilgi, heyecan ve duygu sergiliyor.

Bunun yanı sıra seçtikleri temsilcilere de yeterince güvenmiyorlar. Saud ve diğerlerinin 2020 araştırmasına göre bu düğüm, çok sayıda akademisyene siyasi angajmanı belirleyen unsurları araştırma konusunda ilham verir.

Irwin'e (2003) göre, siyasi katılım, hükümet yetkililerinin seçimini etkileyerek veya bu yetkililer tarafından yapılan seçimleri etkileyerek hükümet politikası üzerinde etkisi olan eylemleri ifade eder.

Batı demokrasilerinde siyasi katılım, siyasi bir göreve aday olmak veya aday olmak, oy kullanmak, siyasi bir sempozyuma katılmak, milletvekillerine yazmak, dilekçeleri imzalamak, protestolara katılmak ve siyasi bir

grubun üyesi olmak gibi çeşitli faaliyetler biçimini alabilir¹³

3.1. Araştırmalar

mevcut araştırma, siyasi angajman fikrinin açıklanmasına katkıda bulunan kavramsal bir çerçeve oluşturarak boşlukları doldurmaya ve önceki pazarlama araştırmalarını geliştirmeye hizmet eder. Ayrıca bu araştırma yapılmış az sayıda ampirik çalışmadan biri olarak kabul edilmektedir.

Siyasi bilgi etkinliği, siyasi ilgi, topluluk katılımı ve siyasi parti üyeliğinin süreçte oynadığı rolleri analiz ederek siyasi katılım fikrinin daha derinlemesine anlaşılmasına önemli bir katkı sağlar.

Buna ek olarak, bu araştırmanın bulguları, algılanan uyumun siyasi çıkar, topluluk katılımı ve siyasi katılım arasındaki bağlantıda bir arabulucu olarak oynadığı işlevi araştırarak, siyasi katılımı etkileyen unsurların daha derin bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulunur.

¹³ Conover, 1995; Putnam, 2000.

Ayrıca, bir araştırma modeli oluşturmak için bu çalışmada yurttaşlık gönüllülüğü modeli, bilişsel bağlılık kuramı ve sosyal bilişsel kuramdan yararlanılmıştır. Bu araştırma, yukarıda belirtilen fikirleri doğrulamak için ampirik kanıtlar sunar ve bu nedenle bu ortamla ilgilidir.

Siyasal katılımıla ilgili mevcut araştırmalar, bireyleri çeşitli siyasi faaliyetlerde yer almaya motive eden faktörler hakkında fikir vermektedir. Bunlar, siyasi kitle finansmanını (Kusumarani ve diğerleri, 2019; Baber ve diğerleri, 2020), oy verme niyetini (Alelaimat, 2019) ve protestoyu içerir.¹⁴

Buna karşılık, çok az çalışma, oy kullanma, protesto ve gösteri yapma, siyasi kampanyalara ve partilere katılma ve siyasi etkinliklere katılma gibi çok çeşitli farklı eylemleri içeren bütüncül bir kavram olarak siyasi katılıma odaklanmıştır.

¹⁴ Lee, 2014.

Ek olarak, önceki araştırmalar politik pazarlamanın bireylerin politik davranışlarında oynadığı etkiye odaklanmıřtır¹⁵

3.2. Siyasi Katılım

Siyasi hareketlere katılmaya teşvik eden unsurlar üzerine çok az çalışma yapılmıştır. Ayrıca, insanların hem çevrimiçi hem de çevrimdışı siyasi faaliyetlerde bulunma isteklerini inceleyen araştırmaların çoğu batılı ölkelerde yapılmıştır.¹⁶

Kişi kaynaklarını ele alan daha önceki araştırmaların çoğu, bilgi kaynaklarını algılamaya odaklanmıştır (Kusumarani ve diğerleri, 2019, Baber, 2020); teknik beceriler (Oni ve diğerleri, 2017); ve finansal kaynaklar (Oni ve diğerleri,2017; Baber 2020). Bunun yerine, bireyin politik enformasyonel etkinliğinin kavranmasında eksiklik vardı. Sonuç olarak: Birçok ölkedeki siyasi angajmanı aydınlatmak amacıyla siyasi bilgi etkinliği ve

¹⁵ Anim ve diğerleri, 2019.

¹⁶ McAtee ve diğerleri, 2011; Vissers ve diğerleri, 2014.

siyasi parti üyeliğini yordayıcı faktörler olarak kullanarak mevcut soruşturmada genişletilmiştir. Benzer şekilde, bu araştırmanın sonuçları birçok siyasi parti ve yönetime güven vermektedir¹⁷

Başlangıç olarak, bu araştırmanın bulguları, demokrasinin sağlıklı bir şekilde devam etmesi için çok önemli olan siyasi katılımı etkileyen unsurlar hakkında daha iyi bilgi sahibi olmasına yardımcı olacaktır.

İkincisi, bu araştırmanın sonuçları, vatandaşları siyasi faaliyetlerde yer almaya iten unsurlar hakkında bilgi sağlayarak siyasi partilerin bireylerin desteğini kazanmalarına yardımcı olacaktır.

Ek olarak, bu araştırmanın sonuçları, insanları siyasi sürece katılmaya teşvik eden değişkenlerin öneminin farkına varılması yoluyla, seçim kampanyaları sırasında politikacılar tarafından dikkate alınabilir.

Bu, vatandaşları siyasi sürece katılmaya iten faktörlerin önemini kavrayarak yapılabilir. Falade'ye (2014) göre

¹⁷ Kusumarani ve ark, 2019.

siyasi katılım, insanların siyasi sürece katkısı olarak tanımlanmaktadır.

Adelekan'a (2010) göre siyasal katılım, "vatandaşların, toplumlarının yararlı kamusal amaçlarını ve bu amaçlara ulaşmak için en iyi yöntemleri belirledikleri siyasal yaşamda gerçekleştirdikleri etkinlik" olarak tanımlanabilir. Toplumlarının faydalı kamusal hedeflerini ve bu hedeflere siyasi katılım yoluyla ulaşmak için en iyi yöntemleri belirler.

Falade'nin (2014) atıfta bulunduğu Akamare'ye (2003) göre siyasal katılım, insanların siyasal yaşamda oynadıkları rolle ilgili bir siyasal davranış unsurudur.

Vatandaşlar, politikaların tasarlanması, kamu idaresi ve siyasi liderlerin seçimi dahil olmak üzere çeşitli faaliyetler aracılığıyla siyasi sürece, gönüllü olarak doğrudan veya dolaylı katılım olarak bilinen şekilde dahil edilirler.

Herhangi bir toplumda siyasi hareketlere katılmanın birincil motivasyonu, otorite tarafından alınan kararlar

üzerinde etki kullanma, kontrol için çabalama ve güç elde etme arzusudur.¹⁸

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. Siyasi Katılım Bağlamında Teoriler

Bu araştırmanın kavramsal çerçevesi üç teoriye dayanmaktadır: yurttaşlık gönüllülüğü modeli (Verba ve diğerleri 1995), bilişsel katılım teorisi (Conroy ve diğerleri, 2012) ve sosyal bilişsel öğrenme teorisi (Bandura 1986).

Bu teorilerin her biri siyasi katılım bağlamına uygulanmıştır. Başlamak için, sivil gönüllülük modeli (CVM) üç farklı faktörden oluşur: kaynaklar, motivasyon ve işe alma ağı. Bu paradigma, vatandaşların siyasi veya sivil faaliyetlerde bulunup bulunmadığını belirlemede

¹⁸ Awolowo ve arkadaşları, 2010.

insanlara sunulan kaynakların en önemli tek unsur olduğunu kabul eder.

Bazıları zaman, para, bilgi ve yetenekleri içeren birçok farklı türde kaynak vardır. Her tür kaynağın, çeşitli siyasi angajman biçimleri üzerinde belirgin şekilde farklı bir etkisi vardır. Bu fikre göre motivasyon, psikolojik bir bağlılık durumuna gönderme yapmak olarak anlaşılmaktadır. Buna ek olarak, insanların siyasi çıkarlarıyla ve onları siyasi davranışta bulunmaya zorlayan siyasi sürece karşı tutumlarıyla da bağlantılıdır. "İşe alma ağı" terimi, bireylerin bir sosyal grup içindeki siyasi faaliyetlere katılma derecesini tanımlamak için kullanılır. İnsanların siyasete katılımını açıklamaya gelince, sivil gönüllülük kavramı çok önemlidir.

Kim ve arkadaşlarına göre (2014), siyasi katılımı anlamak için bu kriterlerin hepsinin gerekli olması gerekli değildir. Bu teori, bu araştırmada siyasi bilgi etkinliği (kaynak), siyasi ilgi (güdüler), topluluk katılımı (işe alma ağı) ve siyasi katılım arasında var olan bağlantıyı açıklamak için kullanılır.

Bağlantıyı açıklamak için bu teoriyi kullanır. İkinci olarak, bilişsel katılım fikri, bir bireyin eğitim derecesinin ve anlayışının, siyasi bir harekete katılıp katılmayacağını belirlemede en önemli faktör olduğunu ileri sürer. Bu düşünceye göre, siyaset anlayışı derin olanlar, olmayanlara göre daha yüksek oranda siyasi faaliyetlerde bulunacaklardır. Ayrıca bu fikre göre, Khan ve diğerleri, (2019)'da belirtildiği gibi, bireyin siyasi bilgisi eğitim düzeyiyle paralel olarak gelişecektir (Halpern ve diğerleri, 2017). Bu hipotez, Halpern ve diğerleri tarafından geliştirilmiştir.

Bu teori, bu araştırmada, bir bireyin siyasi bilgi etkinliği derecesi ile siyasi sürece katılım düzeyi arasında var olan ¹⁹bağlantıyı açıklamak için kullanılır. Üçüncüsü, bilişsel sosyal öğrenme teorisi, kişisel, bağlamsal ve davranışsal bileşenler arasındaki etkileşimi açıklamak için bir çerçeve sağlar.

Siyasi bir ortamda, bir bireyin siyasi davranışı, yalnızca siyasi çıkarları ve kişiliklerinden değil, aynı zamanda

¹⁹ Bandura, 1986.

kendilerini içinde buldukları siyasi çevreden de etkilenecektir.

Ayrıca bu fikre göre, bireyin davranışları, sosyal etkileşimlere katılımları yoluyla başkalarının eylemlerine tanık olma ve onları taklit etme yoluyla öğrenilir. Bu araştırma, bir kişinin siyasi ilgi düzeyi ile sahip olduğu topluluk katılımı miktarı arasında var olan bağlantıyı açıklamak için bu hipotezi uygular.

4.1. Siyasal Bilgi Yeterliliği ve Siyasi Katılım Arasındaki İlişki

Siyasal bilgi etkinliği, bireyin hükümete olan güveni ve inancı olarak tanımlanabilir. Bu, siyasi meseleleri anlama konusundaki güven seviyelerine ve siyasi süreç üzerindeki etkilerine bağlı olarak sivil katılımlarını etkiler (Opdycke ve diğerleri, 2013). Araştırmanın bulgularına göre siyasal bilgide etkililiğin dışsal ve içsel olmak üzere iki biçimi vardır.

Pinkleton ve arkadaşlarına göre. (2001), medya şu anda deneyimlenmekte olan kamu ve sivil kaygılara hitap eden

bilgi ve bilgileri yayarsa, bir bireyin siyasi etkinliği artacaktır.

Benzer şekilde, bir vatandaşın etkililik duygusu, siyasi kurumların faaliyetlerine ilişkin olarak sahip oldukları siyasi bilginin derinliğinden etkilenebilir (Kaid ve diğerleri, 2007). Bu akademisyenler, seçmenlerin sahip oldukları siyasi bilgilere daha az güven duymaları durumunda, siyasi sürece katılma veya seçimlerde oy kullanma eğilimlerinin daha düşük olduğunu iddia ettiler.

Sonuç olarak, bu çalışmadaki araştırmacılar aşğıdaki hipotezi ortaya attılar. Siyasi bilgilerinin etkinliği ile ülkenin siyasi katılım düzeyi arasında olumlu bir ilişki vardır.

4.2. Siyasi Çıkar ve Siyasi Katılım Arasındaki Bağlantı

Reichert'e (2018) göre, siyasi ilgi, siyasi davranışta bulunmayla ilişkilendirilen önemli motive edici unsurlardan biridir. Kusumurani ve diğerlerinin 2019 araştırmasına göre, siyasi çıkarların hem oy kullanma

hem de siyasi süreçlere katılım üzerinde önemli bir etkisi vardır.

Verba ve arkadaşlarına göre. (1995), insanların siyasi eyleme katılıp katılmayacağını belirleyen siyasi konuşma miktarına siyasi ilgi denir.

Daha önce yapılan araştırmalarda (Abdu vd., 2016; Oni vd., 2017; Kusumurani vd., 2019; Baber, 2020) bir kişinin siyasete ilgi derecesinin siyasete ilgi duyma derecesinin belirleyici olduğu gösterilmiştir.

Oni ve arkadaşları tarafından yapılan araştırmaya göre. (2017), bir bireyin siyasi ilgi derecesinin, e-demokrasi kullanımına ilişkin niyetleri üzerinde etkisi vardır.

Buna ek olarak, Abdu ve ark. (2016), bir gencin siyasi ilgisinin, Facebook uygulamalarını kullanarak çevrimiçi siyasete katılma kararlarını etkilediğini belirtti. Sonuç olarak, az önce sunulan incelemeye dayanarak aşağıdaki hipotez önerildi:

1-Siyasi ilgi ile siyasi katılım arasında pozitif sayılabilecek bir ilişki vardır.

2-Maille ve diğerlerine göre Politik İlgi ile Algılanan Uyum Arasındaki Bağlantı. (2011), algılanan uyum, bireylerin iki şeyin birbiriyle uyumlu olduğuna inanma derecesidir.

Pazar araştırması yaparken, "uyum" terimi, iki veya daha fazla şeyin aynı olma, birbirine uyma, eşleşme, birbiriyle karşılaştırılabilir olma veya birbiriyle tutarlı olma derecesini ifade eder.

Burke ve arkadaşlarına göre. (2007), algılanan uyum, farklı bağlantıların değerlerinin çakışma derecesi olarak tanımlanmaktadır. Doln ve diğerleri, (2015), on beş Avrupa ülkesindeki politikacıların ve seçmenlerin birbirleriyle ne derece uyumlu olduğunu belirlemek için araştırma yaptı.

Yüksek düzeyde siyasi çıkarları olan kişilerin politikacılarla yüksek derecede uyum içinde olduklarını keşfettiler. Kusumurani ve diğerlerinin 2019 araştırmasına göre, siyasi sürece dahil olanlar hem kendi tercihlerini hem de adayların tercihlerini daha iyi anlayabiliyor. Ayrıca Kusumurani ve ark. (2019), siyasi

ilginin bir şeyin ne kadar uyumlu kabul edildiğini etkileyebileceğini keşfetti.

Sonuç olarak, mevcut araştırma, daha önce belirtilen incelemeye uygun olarak H3 olan bir sonraki hipotezi önermektedir. Birçok ülkede, siyasi ilgi ile işlerin tutarlı olduğu düşünülme şekli arasında pozitif bir ilişki vardır.

4.3. Ray ve Diğerlerine Göre Topluluk Katılımı ile Algılanan Özgünlük Arasındaki Bağlantı

Çevrimiçi topluluk katılımı, insanların zor, önemli ve verimli bir faaliyet olduğunu düşündükleri için toplulukları için duydukları coşku olarak tanımlanabilir. Topluluklarıyla düzenli olarak ilgilenen insanlar, bir tür seçici maruziyete katılıyorlar.

Seçici maruz kalma, bir bireyin yalnızca kendi yatkınlığı için yararlı olan bilgileri alma eğilimini ifade eder. Topluluklarına aktif olarak dahil olan insanlar, bu tür seçici maruz kalma ile meşgul olurlar. Ridings ve diğerlerine göre. (2004), bireylerin çevrimiçi topluluklara

katılma nedenlerinden biri, topluluğun diğer üyeleriyle aynı ilgi alanlarına sahip olmalarıdır.

Ek olarak, siyasi bir ortamdaki homojen insanlar genellikle kendileriyle aynı siyasi inançları ve tutumları paylaşan bir grup insanla çevrilidir. Eveland ve diğerlerinin (2009) araştırmasına göre, siyasette tartışılan konular ne kadar çeşitliyse, insanlar siyasette aktif olmakla o kadar az ilgileniyor.

Topluluk faaliyetlerine katılımın, insanların kendi uyumlarına ilişkin algıları üzerinde bir etkisi olduğunu keşfetti. Sonuç olarak, bu araştırmadan aşağıdaki hipotez türetilmiştir: Araştırılan değişkenler arasındaki kayda değer doğrudan ve dolaylı ilişkiler, bu argümanları doğrulamaktadır (Oni vd., 2017; Kusumurani vd., 2019, Baber., 2020). Bu araştırmanın sonuçlarına göre, siyasi bilginin etkinliğinin siyasi süreçlere katılım düzeyi üzerinde çok az etkisi vardır.

Bu sonuç, siyasi bilgi yeterliliği ile siyasi katılım arasında pozitif bir ilişki bulan diğer araştırmaların (Kaid ve diğerleri, 2007; Opdycke ve diğerleri, 2013)

bulgularına aykırıdır. Bu bağlamda araştırmacılar, siyasal bilgi yeterliğinin siyasal katılımı açıklamada önemli olduğuna inanmaktadırlar²⁰

Sonuç olarak, bu araştırmanın çerçevesi üç farklı teori kullanılarak geliştirilmiştir: *“Sivil gönüllülük modeli, bilişsel katılım teorisi ve sosyal bilişsel öğrenme teorisi”*

4.4. Argument

Gelecekteki çalışmaların, siyasi angajmanı açıklayabilecek ek hipotezleri vurgulaması tavsiye edilir. Böyle bir teori, sosyal medyanın siyasi katılımı oynadığı rolü açıklamaya çalışan sosyal sermaye hipotezidir.

Bu kısıtlamaların, siyasi angajmanı etkileme potansiyeline sahip her yönü hesaba katmak için gelecekte yapılacak herhangi bir çalışmada dikkate alınması gerekir.

²⁰ Kusumurani ve ark, 2019.

Siyasi davranış, bir toplumu oluşturan bireylerin siyasi olaylar hakkında inandıklarını ve ayrıca insanların şu anda meydana gelen siyasi olaylara tepki olarak sahip oldukları görüş, fikir ve eğilimleri ifade eder.

Bu bağlamda siyasi davranış, bir kişinin ve bireylerin bir araya gelerek topluma, siyasi olaylara ve bu olaylarla ilgili yaptıkları faaliyetlere verdikleri tepkiler olarak görülebilir.

Bireylerin politik tutum ve davranışlarının oluşumu; Belirli bir partiyi veya adayı seçmeye ilişkin teoriler, bireyin karar verme sürecine odaklanma eğilimindedir ve bunu açıklamaya çalışırken bu teorileri sosyolojik, psikolojik ve rasyonel seçim bağlamında inceler ve analiz eder.

Politik tutum ve eylemlerin gelişimini sosyolojik bir bakış açısıyla açıklamaya çalışan sosyolojik yöntemin, özellikle ekonomik ve psikolojik yaklaşımlar tarafından vurgulanan bireyciliği reddetme ve bunun yerine kolektif temellere odaklanma eğiliminde olduğunu belirtmek önemlidir.

Bireylerin politik davranışları, tutumları ve değer sistemleri ile vurgulanmakta ve bu yöntem daha çok din, aile, sosyo-ekonomik konum, ikamet yeri ve aidiyet grupları (ana veya ikincil vb.) üzerine odaklanmaktadır. Bireylerin politik davranışları, tutumları ve değer sistemleri tarafından vurgulanır. Faktörlerin önemi abartılamaz.

Bu nedenle, insanlar sosyolojik yöntemin odak noktası değildir; daha ziyade siyasi gruplaşmalar, partiler ve sosyolojik yapılarıdır, çünkü bunlar, temel yaklaşımın bireylerin siyasi davranışları üzerinde bir etkiye sahip olduğu varsayımının yapıldığı bağlamlardır.

Bu tür kuruluşların en önemli özelliklerinden biri, normlar oluşturmaları ve bu standartları herhangi bir şekilde ihlal eden üyeler için çeşitli yaptırımlar sağlamalarıdır. Bu yaklaşımda kişi, grubun normları ile ters düşmekten kaçınmak ve siyasi davranışında olası sonuçlarla karşılaşmamak isteyebilir²¹

²¹ Kalender, 2000. s.51

Bu yolda birey, grubun normlarıyla çatışmaktan kaçınmak isteyebilir. İnsanların ortak bir isim taşıyan siyasi parti ile özdeşleştirdikleri psikolojik yaklaşım ya da teori, siyasi tutum ve eylemleri açıklamaya çalışan hipotezlerden biridir.

Bir kişinin siyasi bir kuruma duyduğu sevgi, bağlılık ve hayranlık bu kavramın arkasındaki itici güçtür. Bu taraftarı elinde bir futbol takımı taşıyor olarak görebiliriz.

Bu paradigma, kişisel eylemlerden çok gerçekleri, ahlaki söylemlerden çok davranışsal yönergeleri aktarır. Bunun ışığında, yöntem, bir kişinin siyasi eğilimlerinin, psikolojik güçler alanını oluşturan bileşenlerin gösterdiği eğilimlerin türü ve büyüklüğü tarafından belirlendiği temel önermesine dayanmaktadır.

Politik eylemlerin çoğunun değerlendirilmesi veya hesaplanması, tutumların yönü ve yoğunluğunun ölçülmesini içerir. Parti ile özdeşleşme paradigmasına göre kişi, oy kullanma yaşına gelmeden önce siyasi kaygılara yönelmeye başlar ve bu yönelim, bireyin içinde yetiştiği toplumsal ortamı önemli ölçüde yansıtır.

Parti ile özdeşleşme, aile içinde küçük yaşlardan itibaren gerçekleşir ve siyasete derinden karışan ebeveynlerin çocuklarının belirli bir partiyle daha büyük psikolojik bağlara sahip olma olasılığı daha yüksektir.

Rasyonel seçim yöntemi, politik tutum ve eylemleri açıklamak için geliştirilmiş bir başka modeldir. Bu model, bir kişinin kendi çıkarlarının tam olarak farkında olduğu, bu çıkarlara en iyi hizmet edecek bir aday veya partiyi analiz ettiği ve sonuç olarak bir aday veya partiye en uygun yönelim olduğu temel varsayımı altında çalışır. Bu çalışmada, bireylerin siyasal tutum ve davranışlarının oluşumu, bu tutum ve davranışların bireyin siyasal katılım faaliyetlerine etkisi ve bireylerin siyasal tutum ve davranışlarında önemli bir etkiye sahip olduğu düşünülen “aile” faktörü değerlendirilmektedir.

Bu açıklamalardan hareketle bu çalışmada, bireylerin siyasal tutum ve davranışlarının oluşumu, bu tutum ve davranışlarının bireyin siyasal katılım faaliyetlerine etkisi ve “aile” faktörü değerlendirilmektedir.

4.5. Siyasal Katılım Kavramının Üzerinde Kararlaştırılan Tanım

Politikacılar ve sosyal bilimciler, siyasi katılım fikri için tek ve ortak bir tanım üzerinde fikir birliğine varamadılar. Bazı filozoflar, ortak ve evrensel bir tanımlamanın zorluğunu üç temel kaçıışı bir zincire bağlayarak açıklarlar.

(1) Bunun bir açıklaması, katılımın hem gelişmekte olan sanayileşmiş ülkelerde hem de yerleşik sanayi toplumlarında demokratik kurumların başarısına aktif katkılarda bulunmayı gerektiren bir süreç olarak kabul edilmesidir.

(2) Katılımın demokrasi ile ilişkilendirilmesinden başka bir zorluk çıkar. Katılım, bu tanımlama sorunlu olsa da yalnızca demokrasilere özgü bir olgu olarak görülmektedir.

(3) Günümüzde ilginin daha fazla pratik uygulaması, tek tip bir tanım ve teorinin olmamasının bir başka nedenidir

Bu bağlamda, fonksiyonel tanımlar ulusal, yerel, çalışma hayatı gibi çeşitli alanlarda ve çeşitli düzeylerde formüle edilir ve kendi amaçlarına, yapılarına ve işin doğasına uygundur²²

Bu nedenle katılım pratiklerinin normatif, prosedürel ve davranışsal bileşenleri bulundukları bölge ile sınırlıdır. Bu, katılım uygulamalarının normatif, prosedürel ve davranışsal yönlerinin kapsamını sınırlayarak hem evrensel kabulü hem de ortak bir teori oluşturulmasını engeller.

Öte yandan, uygulamanın amacı, katılımın ele alındığı kuramsal çerçeveyi kendi değişkenleri içinde araştırmak olduğu için ortak bir anlayış oluşturmak giderek zorlaşmaktadır . Bu, bir fikir birliğine varmayı zorlaştırır.

Daha önce de belirtildiği gibi, çok çeşitli tanımlayıcılar ve kurumlar nedeniyle, siyasi katılım fikriyle ilgili

²² Turan, 2017. s.197

olarak, fikri tanımlama girişimleri, temele dayalı olarak üç ana kategoriye ayrılabilir²³

Yapılan araştırmalara göre, siyasi katılım fikri, yalnızca belirli faaliyet türlerini değil, aynı zamanda siyasi karar almayı etkileyebilecek belirli siyasi tutumları ve yönelimleri de kapsayan bir kavram olarak kabul edilmektedir. Bu, literatürde gözlemlenebilen bir şeydir. Tutum ve eylemlere dayalı bakış açısı, bu çerçevede ek bir tür siyasi katılımıdır.

Bu görüş kavramı, otorite ilişkileri ve karar verme süreci çerçevesinde incelenmektedir. Bir davranış türü olarak siyasal katılım kavramının tanımı ilk olarak “kişinin özerk bir karar olarak yaptığı seçimler ve eylemler ile siyasi kararlarda mevcut olanları etkilemek amacıyla yaptıkları eylem ve eylemler” olarak ele alınırsa, kararlarının veya verdikleri kararların bir sonucu olarak, siyasi katılım olarak bu makamların elinde tutulmaktadır.

Yine bu tanıma göre bu bakımdan davranışın legal veya illegal olması önemli değildir.

²³ Uysal, 1984. s.109-134

Birey illegal ise, amaca yönelik tüm faaliyetleriyle siyasal katılmayı gerçekleştirmiştir.

Öte yandan bu tanımla çevirmenleri bir siyasi partiye oy vermeye ikna etmeye çalışan, oy vermiş kişi, belirli bir siyasi parti için, belirli bir siyasi partiye bağışta bulunan, o siyasi partinin kampanya ve mitinglerinde yer alan, siyasi cinayet işleyen kişinin aynı zamanda siyasi katılım veya eylemde bulunduğu ileri sürülebilir²⁴

Suikast olarak, hükümet darbesine, isyana ve devrime katılan kişi, gönüllü tercihiyle başkalarının etkisine katılırsa siyasi hayata katılmış sayılabilir. Dolayısıyla bu görüşe göre legal eylemi veya illegal eylemi siyasal katılım olarak kabul etmenin iki temel koşulu vardır. Bunların temel amacı siyasi karar vericileri etkilemek, ikincisi ise başkalarının etkisi söz konusu olsa bile bireyin kendi kararıyla giriştiği faaliyet veya davranışlardır.

Siyasal katılıma benzer bir yaklaşım, "vatandaşların hükümet yetkililerini seçmek ve yaptıkları işi doğrudan

²⁴Özbudun, 1975. s.4

ve dolaylı olarak etkilemek için yaptıkları yasal işlemler" olarak tanımlanmaktadır.²⁵

Buradaki ilk tanımda yer alan siyasal katılımın anayasaya aykırı olduğu düşüncesinin aksine, katılım kavramına yasa dışı eylemlerin dahil olduğu anlayışın aksine, siyasal katılım bir davranış olarak ele alınmakta ancak sadece siyasal faaliyet hukuk kapsamına girmektedir.

Siyasal katılım kavramını, siyasal kararları etkilemeye yönelik davranışlar olarak gören bir diğer tanım ise "merkezi ve bölgesel devlet organlarının kadrolarını veya kararlarını etkilemek amacıyla kendileri veya başkaları tarafından tasarlanan başarılı veya başarısız yasal veya yasa dışı eylemlerde bulunmaktır"

Diğer bir deyişle, bu siyasal katılımın tanımlanmasında, yukarıdaki ilk tanıma benzer yasal ve yasa dışı ayrım yapılmadan tüm davranışların siyasal katılımı içerdiği görülmektedir. Siyasal katılımların ikinci grubu, bireylerin tutum ve yönelimleri ile davranışlarının siyasal katılım açısından değerlendirildiği bir tanımdır.

²⁵Kalaycıoğlu, 1983. s.22

Bu gruba dahil edilebilecek bir tanıma göre “siyasal katılım, toplumdaki insanların (vatandaşların) siyasal sisteme karşı tutum ve davranışlarını belirleyen bir kavramdır. Bu seçimlerde oy kullanmaktan başka bir şey değildir²⁶

Katılım, basit bir ilgisizlikten etkinliğe yoğun bir şekilde dahil olmaya kadar uzanan çok çeşitli zihniyet ve eylemleri içermektedir. Halkın görüşleri de siyasi olarak görülebilir ve bu yön, siyasi katılımın birçok farklı derecesini etkileyecektir²⁷

Benzer bir yaklaşım kullanan başka bir yazar, siyasi bağlılığın davranışa dayalı açıklamalarının iki temel açıdan eksik olduğunu savunuyor. Yazar bu açıklamaların yetersiz olduğu üzerinde durmaktadır. Bu tür bir algı, bahsi geçen yazıda belirtildiği gibi iki nedenle yetersizdir:

²⁶ Özbudun, 1998. s. 48

²⁷ Kapani, 2005

Birincisi, siyasete ilgi düzeyi gibi katılımıla ilgili olaylara yer vermemesidir, siyasi etkinlik duygusu ve çevresindeki insanlara güven; ikincisi ise belirli bir amaca yönelik olmayan sembolik katılım türlerini ihmal etmesidir²⁸

Bu konum, bu eksikliklerin üstesinden gelinebilmesi için siyasal katılım tanımına kişilerin siyasal çıkarlarının, bilgilerinin ve tutumlarının eklenmesiyle siyasal olguların anlaşılmasına ulaşılacağı gerçeğini vurgulamaktadır.

Diğer bir ifadeyle bu görüş, siyasal olgunun anlaşılması sağlandığında bu eksikliklerin giderileceğini vurgulamaktadır.

Daver'in (1993, s. 203) belirttiği gibi, siyasal katılım "bireyin siyasal sisteme karşıt bir tutum ve davranış kavramı olarak durumu" olarak tanımlanmaktadır. Daver, siyasi katılımı davranış, tutum ve yönelimler açısından tanımlıyor.

²⁸ Turan, 1991. s. 47

Bazı sosyal bilimciler, siyasal katılım konusuna, onu yukarıda tanımlamaya çalışan iki gruptan biraz farklı bir şekilde yaklaşıyorlar. Bu sosyal bilimciler, siyasi katılım kavramını karar verme süreci ve otorite ilişkisi açısından araştırırlar.

Onlara göre “sistemin karar alma ve kontrol süreçlerine katılma süreci, sistemin sürekliliğini sağlamak için bireyin bakış açısıyla karar vermesiyle ilgili bir süreçtir; siyasal sistemde eşitsizlikle bir otorite ilişkisi vardır. Bireyin seçkinlerini kontrol etme ve etkileme açısından katılan taraflar arasında hiyerarşik farklılaşma. Böylece katılım, etkileme süreci olacaktır.”

Sistemin devamlılığını sağlamak amacıyla, "karar alma ve kontrol süreçlerine katılım süreci, sonuç olarak, siyasal katılım fikri bir karar alma süreci ile birlikte yorumlanmaya çalışılmaktadır.

Bu bakış açısına göre siyasal katılım ve otoriteye katılım, siyasal otoritenin sahip olduğu düzen gücünün siyasal katılımı paylaşılmasıyla ilgilidir.

Komuta gücü ve diğer sistemler olan ve toplumu birbirine bağlayan sistemle bu kuralları yerine getirmek zorunda olan kişiler Uysal'da bulunabilir²⁹

Bu nedenle, siyasi tutum ve davranışlar arasındaki yakın ilişki dikkate alındığında, siyasi sistem içerisinde bireylerin aldıkları kararları etkilemeye yönelik faaliyet ve davranışların tümünü ifade eden bir kavram olarak değerlendirilebilir.

Sisteme ilişkin tutum ve yönelimleri ile sistemin işleyişine ilişkin yetki mercileri önemlidir. Bunun nedeni, politik tutum ve davranışların birbiriyle yakından bağlantılı olmasıdır.

Öte yandan, siyasi sistem ve siyasi olayların meydana gelişi ile ilgili olarak insanlar aynı bakış açısını ve pozisyonu paylaşmayacaklardır. Çeşitli düzeylerdeki katılımın ilgi odağı olacağı bir sohbete hazırlanmak için tanımladığı boyutlar açısından kavramak çok önemlidir³⁰

²⁹ Birch, 1993. s, 81

³⁰ Milbrath, 1965

Buna göre toplumu oluşturan insanlar siyasi olaylara göre üç ayrı kampa ayrılabilir. Milbrath'a (1965) göre bunlar, gladyatör etkinlikleri, geçiş etkinlikleri ve seyirci etkinliklerinin en zorlu gruplandırmalarıdır (s. 18-23).

Gladyatör eylemleri, kamuya açık veya siyasi bir partide hizmet etmeyi, bir göreve aday olmayı, siyasi amaçlar için nakit sağlamayı, önemli bir siyasi partiler konferansına üye olmayı veya katılmayı ve siyasi kampanyalara zaman ayırmayı içerir.

Geçiş eylemleri, bir gösteri veya toplantıya katılmayı, bir siyasi partiye veya basın grubuna mali destek sağlamayı ve kamu makamları veya siyasi parti örgütlerinin liderleriyle iletişim kurmayı içerir.

Sonuç olarak, seyirci etkinliği olarak kabul edilen etkinlikler arasında parti veya aday rozeti değiştirmek, bir kişiyi ikna etmeye çalışmak gibi şeyler yer alır. Kişinin belirli bir tarzda siyasi eylem yapması ve onu siyasi ani yükselmelere maruz bırakması önemlidir (Milbrath, 1965, sayfa 27-30). Ana hatlarıyla ele alınan siyasal katılım düzeylerini çeşitli ölçütler üzerinden

açıklamaya çalışan diğer görüşlere bakıldığında, toplumun ortak özelliklerinin hemen hemen tamamının toplumsal ve beşerî koşullara göre değiştiği görülmektedir

Ana hatlarıyla ele alınan siyasal katılım düzeylerini çeşitli kriterler üzerinden açıklamaya çalışan diğer görüşlere bakıldığında da durum böyledir.

Bu nedenle, toplumlarda siyasal katılım düzeyleri belirlenirken, bu özelliklerin birbirinden farklı olma ihtimalinin dikkate alınması hayati önem taşımaktadır.

Siyasi angajman miktarı, aynı zamanda bakış açılarını net ve öncelikli bir etkinlikle belirleyen, yukarıda belirtilen kriterler tarafından tanımlanır.

Bu nedenle, aralarındaki sınırlar çok katı olduğundan, tüm medeniyetler için geçerli olan bir siyasi katılım derecesi belirlemek zordur. İnsanları siyasete dâhil olmaya etkileyen birçok farklı şey vardır. Bu faktörlerden bazıları eğitim, cinsiyet, yaş ve aileyi içerir. Kişi,

doğduğu andan itibaren ailesinin de dâhil olduğu önemli bir çevrenin her zaman bir parçası olmuştur.

4.6. Siyasete Katılım ve Ailenin Etkisi

Kişi, doğduğu andan itibaren doğal bir parçası olduğu aile birimi bağlamında ilk toplumsal yaşam deneyimiyle tanışır. Ailesiyle zaman geçiren çocuk, ev ortamından temel değerler, tutumlar, normlar ve inanç kalıpları geliştirmiş olacaktır. Bu, özellikle çocuğun okula başladığı zamana kadar geçerlidir ve belirleme için kullanılan bilgi kaynağı kısıtlanmamıştır. Kasıtlı sosyalleşme süreci aracılığıyla aile, çocuğa, gerçek sosyal bağların yanı sıra çocuğun sonunda maruz kalacağı toplumun sosyal değerleri ve standartları ile ilgili belirli karar verme kalıplarını iletir.

Bu nedenle aile hem seçim sürecinin hem de davranışın bir bileşeni olduğu için önemli bir sosyo-politik faktördür (Uysal, 1984, s.116). Ailenin politik fikirleri, gelenekleri, değerleri ve tutumlarının doğrudan çocuğa geçmemesi mümkündür. Öte yandan, çocukların ailelerinden aldıkları dersler siyaset üzerinde etkili olabilir.

Otoriterliğin yükselişı, bu tür olayların mükemmel bir örneğidir. Otoriter dünya görüşünü benimseyenlerin, kendileri üzerinde otorite sahibi olanlara boyun eğme ve eleştiriye maruz kalmamaları gerektiğine inanma eğilimleri vardır. Öte yandan, itaat pozisyonunda bulunan bireyler, emirlere karşı gelmemeleri gerektiğine inanma eğilimindedir. Çocuk yetiştirme tarzı, siyasi değer yargıları ve tutumları içerebilen otoriter bir zihniyetin gelişmesine yol açar. Bu siyasi değer yargıları ve tutumları, siyasi rekabeti bozmak, hiyerarşik yapılanmak, herkesin toplumda belli bir konumu olduğuna inanmak gibi şeyleri içerir.

Ailenin siyasete katılım üzerindeki etkisi incelendiğinde, aile içindeki tutum ve tercihlerin, özellikle parti seçimi ve siyasi ilginin derecesi üzerinde az çok aile içindeki tutum ve seçimlerin etkisini taşıdığını söylemek mümkündür.

Bunun nedeni, çocukların ebeveynlerinin ve diğer aile üyelerinin görüş ve seçimlerini yansıtmaya eğiliminde olmalarıdır³¹

Çocuğun anne babasının yoğun duygusal bağlarının etkilerine erken yaşta maruz kalması mümkündür. Sonuç olarak çocuk, örneğin babasıyla aynı ya da ona yakın siyasi görüşlere sahip olabilir. Siyasi seçimler üzerine yapılan araştırmalar da siyasetle daha fazla ilgilenenlerin bu isteğin beslendiği evlerden geldiğini göstermektedir³²

BESİNCİ BÖLÜM

5.Bu kitabın Önemi

Kitap ailenin toplum içinde oynadığı rollerin sosyal ve siyasal açısından Türkiye ve Dünya ülkelerinde içine alındığı çoklu faktörlerin aile ve üyeleri üzerindeki etkilerinin neler olduğu siyasi açıdan ilgi, tutum, algı, ve yönelimlerinin neler olabileceği davranışsal ve ilişkisel

³¹ Turan, 1991. s. 56

³² Kalaycıoğlu, 1983. s. 22

boyutta ele alınıp incelenmesi, yurt dışı diğer ülkelerinde içine alarak incelenmesi açısından çok önemlidir.

5.1 Bu Kitaptan Elde Edilen Sonuçlar

Sonuç olarak, ailenin kişi için siyasi ve sosyal bir model geliştirme sürecinde önemli bir rol oynadığını ve dolayısıyla siyasi katılım açısından önemli bir rol oynadığını kabul etmek önemlidir.

Ancak ailenin birey üzerindeki bağımlılığının etkisi bir takım farklı unsurlara bağlıdır. Ailenin ekonomisi, kültürü ve sosyal yaşamı üzerindeki etkilerinin yanı sıra, siyasi angajman kişinin ruh sağlığı üzerinde de önemli bir etkiye sahiptir. Kişilerin aile üyelerinin karar ve tercihlerini desteklemeleri, kişilerin hem sosyal hem de siyasi yaşamlarına yansımaktadır.

Bir çocuğun bir siyasi partiye duygusal bağlılık geliştirmesi, genellikle çocuğun ailevi dinamiği tarafından desteklenir. Bazı akademisyenlere göre çocukların siyasi sosyalleşme sürecinde ve siyasi parti kimliğinin aşılmasında en önemli rol ailedir. Aile

içinde anne-baba ve çocuklar arasında siyasi bilginin paylaşılması, çocukların küçük yaşta siyasi partilere seçilme olasılığını artırdığı gibi, çocukların da ebeveynleri gibi aynı siyasi partiyi destekleme ihtimallerini artırmaktadır³³

Anne ve baba arasında barış olduğunda, çocuğun aynı partiyi destekleme olasılığının daha yüksek olması mantıklıdır. Bir araştırmaya göre: "Fransa'da çocuklar ve ebeveynler arasındaki bilgi alışverişi nadiren gerçekleşir, bu da Fransız halkının yüzde 28'inin neden babalarıyla aynı siyasi partinin kimliğini üstlendiğini açıklıyor."

Buna karşın bu oran ABD'de yüzde 82'ye ulaşıyor. Bunun bir sonucu olarak, siyasi parti bağlılığı açısından Amerika Birleşik Devletleri'nde nesiller arası güçlü etkileşim ve istikrardan bahsetmek mümkündür (Karakoc, 2000, s.39).

Genel olarak konuşursak, çocuklar ebeveynlerinin desteklediği partinin siyasi üyeliğini merak ederler. Bu kimlik, çocuğun hayatı boyunca taşıyacağı bir şeydir.

³³ Karakoc, 2000. s. 39.

Partinin kimliğinin oluşmasında önemli rol oynayan diğer bir faktör de o ulustaki siyasi düzenin devamlılığıdır. Dünyanın siyasi istikrar diye bir şeyin olmadığı bölgelerinde, siyasi parti seçenekleri her zaman değişiyor.

Diğer ulusların siyasi kimliklerinin sizinkine kıyasla nasıl olduğunu incelediğinizde çok şey öğrenebilirsiniz. Örneğin Fransa'da seçmenler siyasi görüşlerini belirli bir partiyle özdeşleştirmek yerine sağ-sol ayrımı şeklinde çocuklarına aktarıyorlar. Aynı şeyi çocuklarına da yapıyorlar. Yayınlanan araştırmaya göre, sağ-sol ayrımı şeklinde ifade edilen siyasi tercih, parti özdeşliği şeklinde ifade edilen siyasi tercihten daha kalıcıdır³⁴

Hollanda'daki durumu incelediğimizde tek bir partiden ziyade aynı felsefeyi paylaşan birkaç parti olduğunu görüyoruz. Ventura'ya (2001) göre, Hollanda'daki çocuklar, siyasi tercihleri söz konusu olduğunda ebeveynleri gibi aynı partiye oy vermeseler bile, kendileriyle aynı felsefeye sahip siyasi partilere güçlü

³⁴ Ventura, 2001. s. 668

bağlara sahiptir. Aile bireyinin doğumundan itibaren var olan bir kuruma sahip olması, ortak bir kültürü paylaşması, ortak bir geçmişe sahip olması gibi değişkenler aracılığıyla her davranış üzerinde etki bıraktığı gibi siyasi tercihlerde de etkili olmaktadır. Bu da her davranışta iz bıraktığı gibi siyasi tercihleri de etkiliyor. Birey, siyaset felsefesine ilişkin ilk anlayışını ailesinden alır. Ebeveynlerinin ilgilendikleri, oy verdikleri ve destekledikleri fikri. Yapılan araştırmalara baktığımızda aile ile siyasi ilgi ve bağlılık arasında net bir bağ olduğunu görebiliriz.

Siyasetin açıkça konuşulduğu ve tartışıldığı bir evde yetişen kişi, daha çok siyasi faaliyetlere katılmak ister. Sonuç Aile, siyasi görüş ve davranışları etkileyen sosyal bir unsur olarak kabul edildiğinde, ailenin yapısı bireyin siyasi tutum ve davranışları üzerinde etkili olmaktadır.

Ailenin yapısı toplum türünü etkileyen faktörlerden biri olsa da daha geniş ataerkil ailelerin üyeleri, çekirdek aileleri oluşturan insanlara göre her düzeyde siyasetle daha az ilgilenirler.

Siyasi angajmanın derecesi ne olursa olsun durum budur. Bu ailelerin siyasi kültürleri siyasete girme eğilimlerini azalttığı için, bu ailelerin siyasete girme eğilimleri daha az. Bunun bir sonucu olarak, bireylerin siyasi tutum ve davranış dereceleri, ailelerinin görüş ve davranışlarından etkilenmektedir. Aile kurumu, insanın hayatında önemli bir yer tutan kurumdur.

KAYNAKÇA

Buhrmester, M. D., Kwang, T. & Gosling, S. D. Amazon's Mechanical Turk: anew source of inexpensive, yet high-quality, data? *Perspect. Psy. Sci.* 6, 3–5 (2011).

Campbell, A., Converse, P. E., Miller, W. E. & Stokes, D. E. (1960). *The American voter*. New York: John Wiley.

Cardiff, C. & Klein, D. B. Faculty partisan affiliations in all disciplines: A voter-registration study. *Crit. Rev.* 17, 237–255 (2005).

Converse, P. E. (1964). The nature of belief systems in mass publics. In D. E. Apter (ed.), *Ideology and discontent* (pp. 206–265). New York: Free Press.

Dietrich, B. J., Lasley, S., Mondak, J. J., Remmel, M. L. & Turner, J. (2012). Personality and legislative politics: The Big Five traits' dimensions among U.S. state legislators. *Political Psychology* 33 (2), 195–210.

Duckitt, J. (2006). Differential effect of right-wing authoritarianism and social dominance orientation on outgroup attitudes and their mediation by threat from and competitiveness to outgroups. *Personality and Social Psychology Bulletin* 32 (5), 684-696.

Eitan, O. et al. Is research in social psychology politically biased? Systematic empirical tests and a forecasting survey to address the controversy. *J. Exp. Soc. Psy* 79, 188–199 (2018).

Gross, N. & Simmons, S. Americans' attitudes toward academic freedom and liberal “bias” in higher education. In Annual meeting of the American Association of

University Professors. Harvard University and George Mason University, (2006).

Henningsen, A. CensReg: Censored Regression (Tobit) Models. R package version 0.5 <https://cran.r-project.org/web/packages/censReg/index.html> (2017).

Inbar, Y. & Lammers, J. Political diversity in social and personality psychology. *Perspect. Psy. Sci.* 7, 496–503 (2012).

Klein, D. B. & Stern, C. Professors and their politics: the policy views of social scientists. *Crit. Rev.* 17, 257–303 (2005).

Lai, M. H. & Kwok, O. M. Standardized mean differences in two-level cross-classified random effects models. *J. Educ. Behav. Stat.* 39 (4): 282–302 (2014).

Markus, H. R., & Kitayama, S. (2010). Cultures and selves: A cycle of mutual constitution. *Perspectives on Psychological Science*, 5(4), 420–430.

Marques, J. M., Yzerbyt, V. Y., & Leyens, J. (1988). The “Black Sheep Effect”: Extremity of judgments towards

ingroup members as a function of group identification. *European Journal of Social Psychology*, 18(1), 1–16.

McClintock, C. G., Spaulding, C. B. & Turner, H. A. Political orientation of academically affiliated psychologists. *Am. Psy* 20, 211–21 (1965).

Medin, D. L., & Lee, C. D. (2012). Diversity Makes Better Science. Retrieved from <https://www.psychologicalscience.org/observer/diversity-makes-better-science>.

Miller, D. T., Taylor, B. & Buck, M. L. Gender gaps: Who needs to be explained? *J. Pers. Soc. Psy.* 61, 5–12 (1991).

Newtson, D., & Czerlinsky, T. (1974). Adjustment of attitude communications for contrasts by extreme audiences. *Journal of Personality and Social Psychology*, 30, 829–837.

Ngo, A. (2018). Can Heterodoxy Save the Academy? Retrieved from <https://quillette.com/2018/06/22/can-heterodoxy-save-the-academy/>.

Nisbett, R. E., Peng, K., Choi, I., & Norenzayan, A. (2001). Culture and systems of thought: Holistic versus analytic cognition. *Psychological Review*, 108, 291–310.

Paolacci, G. & Chandler, J. Inside the Turk: Understanding Mechanical Turk as a participant pool. *Cur. Dir. Psy. Sci* 23, 184–188 (2014).

Paolacci, G., Chandler, J. & Ipeirotis, P. Running experiments on Amazon Mechanical Turk. *Judg. Dec. Mak* 5, 411–419 (2010).

Pinker, S. (2002). *The blank slate: The modern denial of human nature*. New York: Penguin Books.

Reeves, R. V., Haidt, J., & Cicirelli, D. (2018). *All minus one/John stuart mills ideas on free speech illustrated*. New York: Heterodox Academy.

Rothman, S., Lichter, S. R. *The Vanishing Conservative: Is there a Glass Ceiling? In The Politically Correct University: Problems, Scope, and Reforms*. Maranto, R., Redding, R. E. & Hess, F. M. Ed. 60–76, AEI Press, (2008).

Aaker, J.L., Akutsu, S. (2009). Why do people give? The role of identity in giving. *J. Consum. Psychol.* 19, 267–270.

Abdollah, A. (2009). Query on Voting Behavior Theories, *Journal of Islamic Republic Approach*, 3 (8), 87-104.

Abdu, S.D., Mohamad, B., Muda, S. (2016). Youth online political participation: the role of facebook use, interactivity, quality information and political interest. *International Conference on Communication and Media (i-COME'16)*. Kuala Lumpur, Malaysia.

Abramowitz, A.I. Saunders, K.L. (2008). Is polarization a myth? *J. Polit.* 70 (2) 542–555.

Adelekan, A.T. (2010) Effects of Role-Play and Moral Dilemma Techniques on Secondary School Students' Achievement in and Attitude to Political Education. An Unpublished Ph.D. Thesis, Faculty of Education, University of Ibadan, Ibadan, Nigeria.

Alelaimat, M. (2019). Factors affecting political participation (Jordanian universities students' voting: field study 2017-2018), Review of Economics and Political Science, Emerald Publishing Limited 2356-9980 DOI 10.1108/REPS-05-2019-0072

Almond, G. A., and Verba, S. (1989). *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*, (1. Sage print.). Newbury Park, Calif.: Sage Publ.

Anderson, M. R. (2010). Community psychology, political efficacy, and trust. *Political Psychology*, 31(1), 59-84.

Anim, P, Asiedu, F, Adams, M, Acheampong, G, Boakye, E, (2019). Mind the gap”: to succeed in marketing politics, think of social media innovation, *Journal of Consumer Marketing*, <https://doi.org/10.1108/JCM-10-2017-2409>

Armigeon, K. (2007). Political participation and associational involvement. In J. Van

Arowolo, D. and Aluko, F.S. (2010) Women and Political Participation in Nigeria. *European Journal of Social Sciences* 14 (4), 581-593.

Baber, H (2020). Intentions to participate in political crowdfunding- from the perspective of civic voluntarism model and theory of planned behavior . *Technology in Society* 63.
<https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2020.101435>

Badas, A., Stauffer, K.E. (2018). Someone like Me: descriptive representation and support for supreme court nominees. *Polit. Res. Quart.* 71, 127–142.

Bakker, R., Jolly, S., Polk, J. (2018). Multidimensional incongruence and vote switching in Europe. *Publ. Choice* 176, 267–296.

Bandura, A. (1986). *Social foundation of thought and action: a social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice- Hall, Inc.

Birch, A.H. (1993). *The concepts and theories of modern democracy*, London: Routledge

Daver, B. (1993). Siyaset bilimine giriş. Ankara: Siyasal Kitapevi Kalaycıoğlu, E. (1983). Karşılaştırmalı siyasal katılma: siyasal eylemin kökenleri üzerine bir araştırma, İstanbul: İ.Ü. SBF. Yayınları.

Kalaycıoğlu, Ersin (1984). Çağdaş siyasal bilim: teori, olgu ve süreçler, İstanbul: Beta Yayınları.

Kalender, A.T (2005). Siyasal iletişim: seçmenler ve ikna stratejileri, Konya: Çizgi Yayınları.

Kapani, Münci (2005). Politika bilimine giriş, Ankara: Bilgi Yayınevi.

Milbrath, Lester W. (1965). Political Participation: How and why do people get involved in politics? Chicago: Rand McNally

Özbudun, E. (1998). Türk anayasa hukuku, Ankara: Yetkin Yayınları.

Özbudun, Ergun (1975). Türkiye’de sosyal değişme ve siyasal katılma, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.

Rose, S. (1990). Advocacy/empowerment: an approach to clinical practice for social work. *Journal of Sociology & Social Welfare*, 17(2), 41-51.

Rosenstone, S.J. & Hansen, J.M. (1993). *Mobilization, participation, and democracy in America*. New York: Macmillan.

Rotter, J. (1966). General expectations for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs*, 80, 1-28.

Rubin, A. & Johnson, P.J. (1984). Direct practice interests of entering MSW students. *Journal of Education for Social Work*, 20(2), 5-16.

Salcido, R. & Seek, E. T. (1992). Political participation among social work chapters. *Social Work*, 37, 563-564.

Salcido, R. (1984). Social work practice in political campaigns. *Social Work*, 29, 189- 191.

Schilling, R.F., Schinke, S.P., & Weatherly, R.A. (1988). Service trends in a conservative era: social workers rediscover the past. *Social Work*, 33(1), 5-9.

Schlozman, K.L. & Tierney, J.T. (1983). More of the same: pressure group activity in a decade of change. *The Journal of Politics*, 45, 351-377.

Schlozman, K.L., Bums, N., Verba, S., & Donahue, J. (1995). Gender and citizen participation: is there a different voice? *American Journal of Political Science*, 39, 267-293.

Schmitter, P .C. (1992). The consolidation of democracy and representation of social groups. *American Behavioral Scientist*, 35, 422-449.

Schrivers, J. M. (1987). Harry Lurie's assessment and prescription: an early view of social workers' roles and responsibilities regarding political action. *Journal of Sociology and Social Welfare*, 14, 111-127.

Thomas, K. (2018). Civic Engagement in the Middle East And North Africa. Arab Barometer Wave 4. Topic report

Turan, Erol (2017). *Siyaset*, Konya: Palet Yayınları

Van Deth, J.W. (2015), "Political participation", *The International Encyclopedia of Political Communication*, pp. 1-12.

Verba, S., Schlozman, K.L., Brady, H.E., (1995). *Voice and equality: civic voluntarism in American politics*. Harvard University Press, Cambridge, MA.

Visser, S., Stolle, D., 2014. The Internet and new modes of political participation: online versus offline participation. *Inform Commun Soc* 17, 937–955.

Vitak, J., Zube, P., Smock, A., Carr, C.T., Ellison, N., Lampe, C. (2011). It's complicated: Facebook users' political participation in the 2008 election. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14, 107–114.

Weeks, B.E. Ard`evol-Abreu, A. Gil de Zúñiga, H. (2017), Online influence? Social media use, opinion leadership, and political persuasion, *Int. J. Publ. Opin. Res.* 29 (2) 214–239.

Weinstein, N., Hodgins, H.S., Ostvik-White, E., 2011. Humor as aggression: effects of motivation on hostility expressed in humor appreciation. *J. Pers. Soc. Psychol.* 100, 1043–1055.

Zimmerman, M.A., Rappaport, J., (1988). Citizen participation, perceived control, and psychological empowerment. *Am. J. Commun. Psychol.* 16, 725–750.

DR.UFUK YILMAZ

Bu Kitap Kültür ve Turizm
Bakanlığı E-Kitap yönetmeliğine
göre yasal olarak kayıtlanmış ve
ISBN sahip herhangi bir satışı
olmayan akademik amaçlı bir
kitaptır.

SOSYAL PSİKOLOJİ POLİTİKA BAĞLANTILARI VE TOPLUMLARIN SİYASİ TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

DR.UFUK YILMAZ

Bu Kitap Kültür ve Turizm
Bakanlığı E-Kitap yönetmeliğine
göre yasal olarak kayıtlanmış ve
ISBN sahip herhangi bir satışı
olmayan akademik amaçlı bir
kitaptır.

